პროლეტარელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 111 (18653) შაბათი, 14 მაისი, 1983 წელი ფასი 3 კაპ.

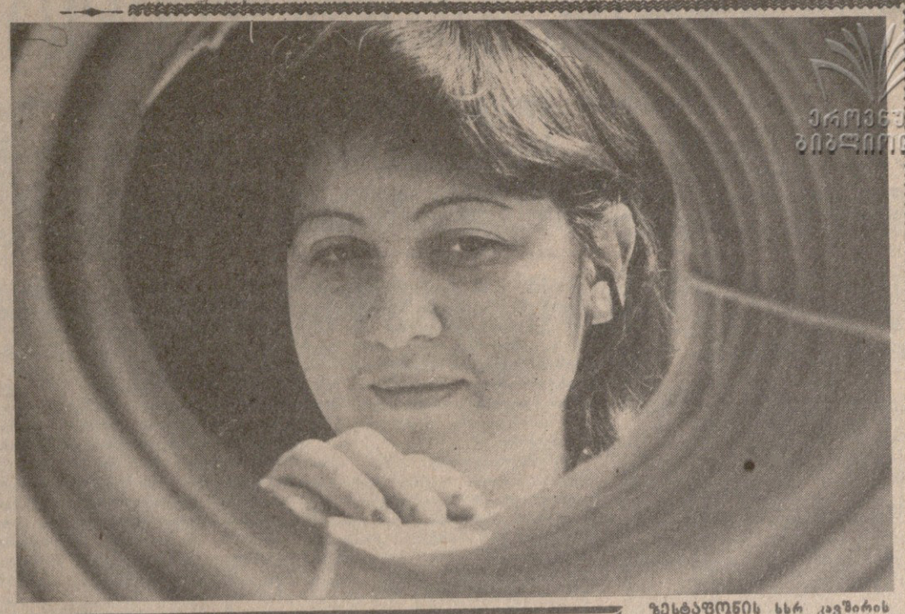

ზესტაფონის სსრ კავშირის 60 წლისთავის სახელობის ქარხანა „საქკაბელში“ საექსპლოატაციოდ გადაეცეს ორი ნაკადური ხაზი, რომლებმაც შრომის ნაყოფიერება შვიდი პროცენტით გაზარდეს. ამასთან შესაძლებელი გახდა ორი ახალი სახეობის პროდუქციის გამოშვება.

ახლა საწარმოს კოლექტივი დაადგა ნარჩენების მთლიანად გამოყენების კურსს. ამ ნედლეულისაგან ამზადებენ შლანგებს ბადებისა და ბოხტენების მოსარწყავად, ელექტროსაგრძელებლებს, სხვადასხვა თოკებსა და ფართო მოხმარების სხვა ნაწარმს.

მარტო პირველ კვარტალში ამ მასალებისაგან, რომლებსაც წინათ ყრიდნენ, დამზადებულია 35 ათასი მანეთის პროდუქცია.

ხუსტაფონი: მოწინავე გადამბ. ვეფელი ლია კვირიკაძე.

ა. მაჯავარიანის ფოტო.

გავაუმჯობესოთ ეკონომიკის მართვა

ვენმა ეკონომიკამ ახლა განვითარების ისეთ დონეს მიაღწია, როცა განსაკუთრებულ აქტუალობას იძენს სახალხო მეურნეობის მართვის შემდგომი გაუმჯობესება. მართვას სულ უფრო მეტ მოთხოვნებს უყენებს წარმოების უზარმაზარი მასშტაბი, მზარდი ეკონომიკური კავშირ-ურთიერთობა და თანამედროვე მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი. ოთხი წლის წინათ სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მიიღეს სპეციალური დადგენილება დაგეგმვის გაუმჯობესებისა და წარმოების ეფექტიანობის და მუშაობის ხარისხის ამაღლებაზე სამეურნეო მექანიზმის ზემოქმედების გაძლიერების შესახებ. მისი მთავარი მიზანია ავამაღლოთ დაგეგმვისა და მეურნეობის გაძლოლის დონე, შეეუსაბამოთ ისინი ახლანდელი ეტაპის, განვითარებული სოციალიზმის ეტაპის მოთხოვნებს.

ამ მნიშვნელოვან საკითხს ერთხელ კიდევ ხაზი გაესვა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში გამართულ მოკავშირე რესპუბლიკების კომპარტიათა ცენტრალური კომიტეტების, პარტიის სამხარეო და საოლქო კომიტეტების პირველი მდივნების ამასწინანდელ თათბირზე; კვლავ ითქვა, რომ საჭიროა ძირითადი ეკონომიკური მაჩვენებლების გაუმჯობესების ტენდენციას სტაბილური ხასიათი მიენიჭოს. ამას ისახავს მიზნად უკვე მიღებული და ამჟამად შემუშავებული ღონისძიებანი, რომელთა განხორციელება უზრუნველყოფს დაგეგმვის გაუმჯობესებას, სამეურნეო მექანიზმის დახვეწას, ისეთი ეკონომიკური პირობების შექმნას, რომლებიც უზრუნველყოფს შრომითი კოლექტივების დაინტერესებას პროდუქციის გამოშვების გადიდებითა და ხარისხის გაუმჯობესებით. მაშასადამე, მთელი სამმართველო და საგეგმო საქმიანობა მიზნად უნდა ისახავდეს წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებასა და მუშაობის ხარისხის გაუმჯობესებას, საუკეთესო საბოლოო შედეგების მიღწევას, სახალხო მეურნეობისა და მოსახლეობის სულ უფრო მზარდ მოთხოვნილებათა რაც შეიძლება სრულად დაკმაყოფილებას. ამიტომ პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა წინაშე დასახულია ამოცანა უზრუნველყონ ყოველივე იმის რაციონალური გამოყენება, რაც აქვს სახალხო მეურნეობას.

შუა აპრილში გამართულ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის გაერთიანებულ სხდომაზე ამხანაგმა ე. ა. შევარდნაძემ აღნიშნა, რომ მიუხედავად არსებული სიძნელეებისა მთლიანად უზრუნველყოფილია რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის შენონასწორებული, სტაბილური განვითარება. მაგრამ ეკონომიკაში შექმნილი ვითარება კვლავ დამაფიქრებელიაო. საქმე ის არის, განაცხადა მან, რომ მეთერთმეტე ხუთწლედის მეორე ნახევარზე მოდის სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების ძირითადი მიმართულებებით გათვალისწინებული წარმოების მატების მნიშვნელოვანი ნაწილი. ეს კი გვაიძულებს ვიფიქროთ, თუ როგორ ვმართავთ ისეთ უმნიშვნელოვანეს ეკონომიკურ კატეგორიას, როგორიც არის პროდუქციის თვითღირებულება, ვინაიდან საბოლოოდ სწორედ იგი ასახავს სანარმოს კოლექტივის მთელი სანარმოო-სამეურნეო საქმიანობის შედეგებს. პროდუქციის თვითღირებულების გაუხარელი შემცირება სოციალისტური წარმოების წესის კანონზომიერებაა, სადაც სამეურნეო მშენებლობის უცილობელი კანონია საზოგადოების ინტერესებისათვის ნაკლები დანახარჯებით უფრო მეტი შედეგების მიღწევა.

დიახ, სწორედ პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებაა სახალხო მეურნეობაში დაგროვების ზრდის ერთ-ერთი ძირითადი წყარო და მასთან ერთად სამრეწველო საქონლის გამოშვების მოცულობის მატების მნიშვნელოვანი ფაქტორი.

პარტია გვასწავლის, რომ პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესება და თვითღირებულების შემცირება, მომჭირნეობა და ყაირათიანობა ყველაფერში, სოციალისტური დაგროვებისა და რენტაბელობის ზრდა მუდამ იყო და რჩება თითოეული სანარმოს მოქმედების კანონად. სწორედ ამ საკითხისადმი სერიოზულმა დამოკიდებულებამ, წარმოების მართვის სრულყოფამ საშუალება მისცა თბილისის სანარმოო გაერთიანება „ელმავალმშენებლის“ ხელმძღვანელობას (გენერალური დირექტორი — ზ. ჩივაძე), მიუხედავად გაერთიანების შეთაური სანარმოს რეკონსტრუქციისა და მასთან დაკავშირებული ტექნიკური და საორგანიზაციო ხასიათის სირთულეებისა, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში პროდუქციის თვითღირებულება 8,9 პროცენტით შეემცირებინა. შესრულებულია აგრეთვე ერთი მანეთის სასაქონლო პროდუქციის წარმოებაზე გათვალისწინებული დანახარჯების გეგმაც. ნაცვლად საგეგმო 92,8 კაპიკისა ამ მაჩვენებელმა 80,3 კაპიკი შეადგინა. ამასთან უზრუნველყოფილია ერთი მანეთის სასაქონლო პროდუქციაზე ნავარაუდევი მატერიალური დანახარჯების ლიმიტიც. ყოველივე ამან გაერთიანების კოლექტივს საშუალება მისცა პროდუქციის თვითღირებულებისა და მატერიალური დანახარჯების შემცირებით მიეღო 1838 ათასი მანეთი ეკონომია, რამაც თავის მხრივ უზრუნველყო საგეგმო 1490 ათასი მანეთის ნაცვლად 1500 ათასი მანეთი მოგება.

უნარიანად მართავენ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს „ჭიათურმანგანუმის“ სანარმოო გაერთიანებაში (გენერალური დირექტორი — მ. აფაქიძე). აქ პროდუქციის თვითღირებულებისა და მატერიალური დანახარჯების შემცირების შედეგად გასწიეს 485 ათასი მანეთის ეკონომია, რამაც განაპირობა საგეგმო 1800 ათასი მანეთის ნაცვლად 2003 ათასი მანეთის მოგების მიღება.

ამასთან ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ საკავშირო დაქვემდებარების 110 სანარმოდან და გაერთიანებიდან მარტო იანვარ-თებერვალში მოგების დავალება ვერ შეასრულა 22-მა, ანუ მთლიანი რაოდენობის 20 პროცენტმა. ისევე, როგორც გასულ წლებში, კვლავ არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ ამ მხრივ რუსთავის მეტალურგიული და ქიმიური ქარხნების, ზესტაფონის ფერშენდნობთა ქარხნის კოლექტივები. ამ პერიოდში მარტო ქიმიკოსებმა სახელმწიფოს 6,8 მილიონი მანეთი აზარალეს. „საელექტრომანქანის“ სანარმოო გაერთიანებამ მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში დამზადებული სასაქონლო პროდუქციის თვითღირებულება საგეგმოს 5,1 პროცენტით გადაამეტა. აქ ვერ შეძლეს აგრეთვე ლიმიტით განსაზღვრული ერთი მანეთის სასაქონლო პროდუქციაზე მატერიალური დანახარჯების დავალების შესრულებაც. შედეგიც სავალალო: სასაქონლო პროდუქციის თვითღირებულების გეგმასთან შედარებით გადახარჯულია 93 ათასი მანეთი, ხოლო მოგების დავალება 80,2 პროცენტით ძლივს შეასრულეს. ანალოგიური მდგომარეობა აქვს „საქქვანახშირის“ სანარმოო გაერთიანებას. მოგების ოთხი თვის გეგმას დიდძალი თანხა დააკლეს რესპუბლიკის მსუბუქი, კვების და მშენებლობის სამინისტროებმა.

ზემოთ მოყვანილი ფაქტები მიგვანიშნებს, რომ ზოგიერთი სამინისტროს და სანარმოს ხელმძღვანელნი ყოველდღიურად, ინტენსიურად არ მუშაობენ მოგების საგეგმო დავალებათა უზრუნველსაყოფად, უკეთეს შემთხვევაში საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კმაყოფილდებიან მხოლოდ ამ მნიშვნელოვანი ეკონომიკური მაჩვენებლის შესრულების ამბის გაგებით.

მოგებისა და სასაქონლო პროდუქციის თვითღირებულების გეგმების შეუსრულებლობამ, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ზენორმატიულმა ნარჩენებმა განაპირობა რესპუბლიკის ბევრი სამინისტროს და უწყების, სანარმოს და გაერთიანების დაძაბული ფინანსური მდგომარეობა. სამწუხაროდ, სულ უფრო იზრდება ვადაგასული გადასახდელების მოცულობა, როგორც სამეურნეო ორგანოების ანგარიშსწორების, ისე ბანკის სესხის მიხედვით და 1983 წლის 1 მარტის მდგომარეობით შეადგინა 1295,2 მილიონი მანეთი, რაც 214,3 მილიონი მანეთით, ანუ 19,8 პროცენტით აღემატება გასული წლის შესაბამისი პერიოდის გადაუხდელ თანხას.

რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების სანარმოთა და გაერთიანებათა მუშაობის გაუმჯობესებას ხელი უნდა შეუწყოს იმ მნიშვნელოვანმა ცვლილებებმა, რომლებიც სასაქონლო პროდუქციის თვითღირებულების შეფასების მეთოდიკაში მიმდინარე წლის 1 იანვრიდან შეიტანეს.

ახალი წესის თანახმად ზემდგომი სამეურნეო ორგანოები მოვალენი არიან დროულად განსაზღვრონ და დაქვემდებარებულ სანარმოებსა და გაერთიანებებს გააცნონ წარმოების სრულყოფის (სანარმოო სიმძლავრეთა ამოქმედებისა და ათვისების, ახალ სახეობათა პროდუქციის წარმოების ათვისების, უსაფრთხოების ტექნიკისა და ა. შ.), გარემოს დაცვის და სხვა საგეგმო დავალებანი, ამასთან აღნიშნონ ამ მიზნებისათვის დანახარჯების ლიმიტი. მაგრამ, როგორც შემოწმებამ გვიჩვენა, რესპუბლიკის მეტი წილი სამინისტროები და უწყებები ჯერ კიდევ არ ასრულებენ სასაქონლო პროდუქციის თვითღირებულების დაგეგმვისადმი წაყენებულ ახალ მოთხოვნებს.

შიდა რეზერვების მობილიზაციის, მატერიალური, შრომითი და ფინანსური რესურსების ყოველმხრივი დაზოგვისათვის, სახალხო მეურნეობის პირველადს რგოლებში მოწინავე ტექნიკისა და ტექნოლოგიის პრაქტიკაში დანერგვის საფუძველზე რენტაბელობისა და წარმოების ეფექტიანობის ამაღლებისათვის საპროგრამო დოკუმენტი უნდა გახდეს სანარმოს ტექნიკურ-სამრეწველო-საფინანსო გეგმა. უკან დარჩა პირველი კვარტალი, მაგრამ სანარმოთა და სანარმოო გაერთიანებათა ხელმძღვანელების უმრავლესობას ჯერაც არ დაუმთავრებია მუშაობა მის შედეგებზე და არ წარუდგენიათ ისინი ზემდგომ სამეურნეო ორგანოებში.

ყოველივე ეს ერთხელ კიდევ ადასტურებს, რომ ეფექტიანი მეურნეობრიობა მჭიდროდ არის დაკავშირებული საშემსრულებლო კულტურის მაღალ დონესთან, საგეგმო, სანარმოო და საფინანსო დისციპლინის ზუსტ დაცვასთან.

და როგორც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა ამხანაგმა ი. ვ. ანდროპოვმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმზე აღნიშნა, უნდა გაგრძელდეს მუშაობა სახალხო მეურნეობის ეფექტიანობის ასამაღლებლად — დაძაბული დავალებანი უნდა შევასრულოთ მატერიალური დანახარჯებისა და შრომითი რესურსების შედარებით ნაკლები ზრდის პირობებში.

12 აპრილს გამართულ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს პრეზიდიუმის გაერთიანებულ სხდომაზე მთელი სერიოზულობით აღინიშნა, რომ რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების ხელმძღვანელები ყოველდღიურ ამოცანად უნდა მიიჩნევდნენ ეკონომიკის დაგეგმვისა და მართვის შემდგომ გაუმჯობესებას, მეურნეობრიობის სტილისა და მეთოდების დახვეწას; შეუფოთებას ინვევს ზოგიერთი სამინისტროს, გაერთიანებისა და სანარმოს საფინანსო მდგომარეობა, რომელიც შესანელასა და სათანადო დასკვნას იმსახურებს. უფრო მკაცრად უნდა მოვეკიდოთ პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების, ასორტიმენტის გაფართოებისა და მონოდებათა დისციპლინის განმტკიცების საქმეს.

ეჭვი არ არის, რომ ინდუსტრიული საქართველოს მშრომელები თავიანთ ცოდნასა და გამოცდილებას არ დაიკლებენ სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა უთუო შესრულებას.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროში

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს მორიგ სხდომაზე განიხილა მაისში სსრ კავშირში ამხ. ე. ჰონეკერის მეთაურობით გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის პარტიულ-სახელმწიფო დელეგაციის ოფიციალური მეგობრული ვიზიტის შედეგები.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს მოიწონა ამხ. ი. ვ. ანდროპოვის მეთაურობით საბჭოთა კავშირის პარტიულ-სახელმწიფო დელეგაციის მოლაპარაკება გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ხელმძღვანელებთან და აღნიშნა, რომ მეგობრული ვიზიტი, ორი მოძმე პარტიისა და სახელმწიფოს ხელმძღვანელთა საუბრები და შეხვედრები ხელს შეუწყობს პარტიული, სახელმწიფო, ეკონომიკური და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა დარგში საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის იმ მჭიდრო და მტკიცე ურთიერთობის შემდგომ გაღრმავებასა და განვითარებას, რომელსაც საფუძვლად უდევს მარქსიზმ-ლენინიზმისა და სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის პრინციპები. ეს ურთიერთობა ორივე ქვეყანაში სოციალისტური, კომუნისტური მშენებლობის, სოციალისტური სახელმწიფოების თანამეგობრობის გაძლიერების, ევროპაში მშვიდობისა და უშიშროების განმტკიცების ამოცანათა გადაწყვეტის დიდმნიშვნელოვანი ფაქტორია. ჩვენი ქვეყნების მუშური თანამშრომლობის მამოძრავებელი ძალაა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის საბრძოლო ერთიანობა, მათი ურთიერთმოქმედება, რომელიც განმსჭვალულია ამხანაგური ნდობითა და ანასიათებს ერთნაირი შეხედულებანი თანამედროვეობის ყველა დიდმნიშვნელოვან საკითხზე.

მომავე პარტიებისა და სახელმწიფოების ასეთი ერთიანობა, სოციალისტური ქვეყნების ერთობლივი ბრძოლა საერთაშორისო ვითარების გაჯანსაღებისათვის, განიარაღებისა და მშვიდობისათვის პოლიტიკური და სამხედრო კონფრონტაციის, გამალებული შეიარაღების გაძლიერების იმპერიალისტური კურსის რეალური ალტერნატივაა.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს სხდომაზე განიხილეს და მოიწონეს ამხ. ა. ა. გრომიკოს ინფორმაცია ვენესუელის საგარეო საქმეთა მინისტრთან ხ. სამბრანოსთან მისი საუბრის შესახებ.

სხდომაზე მოისმინეს ამხ. პ. ნ. დემიჩევის ინფორმაცია მიმდინარე წლის აპრილში მოზამბიკში ფრელიმოს პარტიის IV ყრილობის მუშაობაში საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაციის მონაწილეობის შესახებ.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურომ განიხილა აგრეთვე საშინაო და საგარეო პოლიტიკის მფელი რიგი სხვა საკითხები.

დისციპლინა: პასუხისმგებლობისა და ინიციატივის ერთიანობა

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს გაფართოებული სხდომა

ხუთწლედის მესამე წლის დამდეგს რესპუბლიკის ეკონომიკის წარმატებულმა სტარტმა უზრუნველყო იანვარ-აპრილში სახალხო მეურნეობის ყველა ქვეგანაყოფის სტაბილური მუშაობა. მთლიანად მრეწველობამ, სოფლის მეურნეობამ, სხვა დარგებმა არცთუ ურგოდ გაართვეს თავი სახელმწიფო დავალებებს, — ასეთია საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს გაფართოებული სხდომის მონაწილეთა შეფასება, რომელებმაც განიხილეს მიმდინარე წლის ოთხი თვის მანძილზე საქართველოს სსრ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო გეგმის შესრულების შედეგები.

სხდომაზე გამოვიდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი გ. ვ. კოლბინი, რომელმაც თავის მოხსენებაში საფუძვლიანად დაანალიზა რესპუბლიკის ეკონომიკის საქმის ვითარება, დახასა სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის შემდგომი განვითარების კონკრეტული პერსპექტივები, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ნ. ა. ჭითანავა, სსრ კავშირის სახბანკის საქართველოს რესპუბლიკური კანტორის მმართველი ვ. ა. პატეშვილი.

გაფართოებული სხდომის შედეგები შეაჯამა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ე. ა. შევარდნაძემ.

გაფართოებული სხდომის მონაწილეებისათვის საქართველოს სსრ ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მიერ წარმოდგენილი ციფრები მოწმობს რესპუბლიკის ეკონომიკის ყველა დარგის დაჩქარებულ განვითარებას. ოთხი თვის მანძილზე სამრეწველო წარმოების ზრდის ტემპმა გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 105,5 პროცენტი შეადგინა. პროდუქციის რეალიზაციის მოცულობის დავალება შესრულდა 102,4 პროცენტით, გეგმის გადაჭარბებით გამოშვებულია 90 მილიონ მანეთისაზე მეტი ნაწარმი. მყარ მაჩვენებლებს მიაღწიეს სოფლის მეურნეობის მუშაკებმა. მნიშვნელოვნად, პირველი მაისისათვის დამზადებულია 39 ათასი ტონა ხორცი, ოროკა ნახევარი წლის გეგმა 55,7 ათას ტონას ითვალისწინებს. ეს ექვსი თვის დავალების 70 პროცენტს შეადგენს და ხუთი პროცენტით აღემატება გასული წლის შესაბამისი პერიოდის შესყიდვის მოცულობას. პინდვრებისა და პლანტაციების მშრომელებმა საიმედო საფუძველი ჩაუყარეს წლევანდელ მოსავალს.

გაფართოებული სხდომის მონაწილეებმა აღნიშნეს და შეაფასეს წარმატებანი, ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმეს ნაკლოვანებებს, გადაუჭრელ პრობლემებს, ერთობლივად შეიმუშავეს მათი დაძლევის რეკომენდაციები.

მრეწველობის მუშაობის მთლიანად წარმატებული მაჩვენებლების მიუხედავად პროდუქციის რეალიზაციის გეგმის შესრულებას იანვარ-აპრილში თავი ვერ გაართვა 117 საწარმომ — 29-ით მეტმა, ვიდრე გასული წლის შესაბამის პერიოდში, რის გამო სახელმწიფოს დააკლდა თითქმის 32 მილიონი მანეთის პროდუქცია. ასეთი ვითარება ნიშნავს, რომ მოწინავე საწარმოებს და — დაფარონ ჩამორჩენილი შრომითი კოლექტივების „ვალი“. სწორედ ამიტომ კვლავ პრინციპულად, მწვავედ დადგა საკითხი, რომ ხელმძღვანელები პასუხს უნდა აგებდნენ დავალებული საქმისათვის, გაბედულად, ინიციატივიანად წყვეტდნენ წამოჭრილ პრობლემებს. ნაკლოვანებათა კონსტატაციიდან გადავიდეთ მათი დაძლევის კონკრეტულ ღონისძიებებზე: ასეთი მოთხოვნა წამოაყენეს გაფართოებულ სხდომაზე.

განსახილველ პერიოდში დაისახა ხარისხისნიშნიანი ნაწარმის ხვედრითი წილის მაჩვენებელთა გაუარესების ტენდენცია. მიუხედავად იმისა, რომ მთლიანად რესპუბლიკაში შედეგები დადებითია, საკავშირო დაქვემდებარების ცალკეული სამინისტროები, უწყებები და დიდი საწარმოები ჩამორჩებიან დადგენილ საშუალო წლიურ დონეს. ეს არის მსუბუქი, ადგილობრივი მრეწველობის, მშენებლობისა და სასოფლო მშენებლობის სამინისტროები, ბათუმის ნავთობგადასამუშავებელი და საყოფაცხოვრებო მანქანების ქარხნები, ქარხანა „სოხუმელისაწყო“, ცხინვალის ქარხანა „ელექტროვიბრომანქანა“, რუსთავის ქიმიური ბოჭკოსა“ და ამწესაშენებელი, ფოთის ელექტრომანქანების გამაძლიერებლების ქარხნები, ქარხანა „ელექტროაპარატი“, მთელი რიგი სხვა ქარხნები. ყოველივე ეს ჩაშლის საფრთხეს უქმნის ვალდებულების შესრულებას, რომელიც ითვალისწინებს მიმდინარე წელს მილიარდ 550 მილიონი მანეთის უმაღლესი კატეგორიის ხარისხის პროდუქციის გამოშვებას.

ხარისხის საკითხები მჭიდროდ უკავშირდება ასორტიმენტის, სახელშეკრულებო დისციპლინის პრობლემებს. რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში უარესდება ნაწარმის ხარისხი იმის გამო, რომ საკმარის მუშაობას არ ეწევიან მოწყობილობის შეცვლისა და ტექნოლოგიური პროცესების განახლებისათვის. ამის შედეგად დღეს საწარმოში უმძიმრაოდ დევს 40 ათასი ტონა ნაგლინი და მილები, რომლებიც დამზადებულია შემკვეთების მოთხოვნათა დარღვევით. მომხმარებლისათვის ამ უვარგისმა პროდუქციამ, ხოლო უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, მასობრივმა წუნმა სერიოზული სირთულეები შეუქმნა ტიუმენელ მენავთობეებს.

მიწოდების ჩაშლის მოყვანილი ფაქტი ერთადერთი როდია. გაფართოებულ სხდომაზე მოიყვანეს სახელშეკრულებო დისციპლინის უხეში დარღვევის ბევრი ფაქტი. რესპუბლიკის სახმომაროგების მიუთითეს, რომ მკაცრი კონტროლი უნდა დაუწესოს მიწოდებას, უფრო ზუსტად შეათანხმოს სხვადასხვა სამინისტროსა და უწყების ლონისძიებანი ამ დიდმნიშვნელოვან საქმეში.

ადგილობრივი პარტიული კომიტეტები, სახალხო დეპუტატთა საბჭოები, პროფკავშირები დღეიდან უნდა უთმობდნენ ყურადღებას სახელშეკრულებო ვალდებულებათა შესრულებას, ამ დარგში დისციპლინის დამყარებას, ისევე როგორც სამეურნეო ორგანიზაციათა ფინანსური მდგომარეობის ყოველმხრივ განმტკიცებას.

ამ დროს კი ბევრი სანარმოსა და ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობა უარესდება. რესპუბლიკის მრეწველობაში მოგება გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 9,3 მილიონი მანეთით შემცირდა. ამ მაჩვენებლის მიხედვით დავალება მთლიანად ვერ შესრულდა და ზეგეგმითი ზარალი განიცადა 16 რესპუბლიკურმა სამინისტრომ და უწყებამ, აგრეთვე საკავშირო დაქვემდებარების 16 საწარმომ და ორგანიზაციამ. 7,5 მილიონ მანეთზე მეტი დააკლდა საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს, 1800 ათას მანეთზე მეტი — კვების მრეწველობის სამინისტროს.

ზოგჯერ პარადოქსული სიტუაცია იქმნება: საწარმო იღებს დაგეგმილ მოგებას, მაგრამ იმის გამო, რომ სისტემატურად აღვევდა სახელშეკრულებო მიწოდებას, იძულებულია თითქმის მთლიანად დაარჯოს ეს მოგება ჯარიმების, პენიის, განსხვავების გადასახდელად. მაგალითად, ქუთაისის რეზინ-ტექნიკური ნაწარმის ქარხანამ გადაჭარბებით შეასრულა პროდუქციის რეალიზაციის შედეგად მიღებული მოგების დავალება, მაგრამ საჯარიმო სანქციების გადახდის შედეგად სპბალანსო მოგების გეგმა სულ 98,4 პროცენტით შეასრულა. ანალოგიური სიტუაცია შეიქმნა თბილისის სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავის სახელობის საწარმოო გაერთიანებაში, მთელ რიგ სხვა საწარმოებში.

ხარისხი, მიწოდება, ფინანსები ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებული ეკონომიკური კატეგორიებია, და ძირითადი პრობლემები და ნაკლოვანებანი მათს შესაყარზე იჩენს თავს. ხშირად მდგომარეობას ართულებს საქმისადმი ვიწროუწყვეტრივი მიდგომაც. პრაქტიკამ ცხადყო, რომ ერთობლივ სხდომებზე შემუშავებული საერბოროტო პრობლემების ურთიერთხელსაყრელ გადაწყვეტებს ზნიშვნელოვანი ეფექტი მოაქვს. ამ მხრივ თვალსაჩინოა ლენტების რაიონის მაგალითი, სადაც პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ხელმძღვანელები ერთად, კოლეგიურად წყვეტენ რთულ ამოცანებს. საქმის ასეთი დაყენების შედეგი გახდა მთის რეგიონის განვითარების ეკონომიკური და სოციალურ მაჩვენებელთა მნიშვნელოვანი ეფექტი მოაქვს. ამ მხრივ თვალსაჩინოა ლენტების რაიონის მაგალითი, სადაც პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ხელმძღვანელები ერთად, კოლეგიურად წყვეტენ რთულ ამოცანებს. საქმის ასეთი დაყენების შედეგი გახდა მთის რეგიონის განვითარების ეკონომიკური და სოციალურ მაჩვენებელთა მნიშვნელოვანი ეფექტი მოაქვს. ამ მხრივ თვალსაჩინოა ლენტების რაიონის მაგალითი, სადაც პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ხელმძღვანელები ერთად, კოლეგიურად წყვეტენ რთულ ამოცანებს. საქმის ასეთი დაყენების შედეგი გახდა მთის რეგიონის განვითარების ეკონომიკური და სოციალურ

ზოგჯერ ასეთ ვითარებაში ინიციატივა ეკარგებოდა ადგილობრივ ეკონომიკურ ორგანოებს, ეკარგებოდა ინიციატივა, ელოდებოდნენ ზემდგომ ორგანოებისგან ინსტრუქციებს, ანმობებს, ბრძანებებს. ეს ასეთ ვითარებაში ინიციატივა ეკარგებოდა ადგილობრივ ეკონომიკურ ორგანოებს

საქმიანობის მაღალი შეფასება მომავალ მიღწევათა სტიმულია

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის დირექტორის პ. გ. ეგოროვის სიტყვა

ძვირფასო ამხანაგებო!

ნება მიბოძეთ, უწინარეს ყოვლისა, გულითადი მადლობა მოგახსენოთ, რომ მომიწვიეთ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის — სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ფილიალის იუბილეს დღესასწაულში მონაწილეობისათვის.

ნება მიბოძეთ, აგრეთვე სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის დირექციის, მთელი კოლექტივის სახელით მხურვალედ მივულოცო ქართველ კოლეგებს, ყველა თქვენგანს ინსტიტუტის შრომის წთელი დროშის ორდენით დაჯილდოვება, რომელიც დღეს გადმოგცეთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხანაგმა ედუარდ ამბროსის ძე შევარდნაძემ.

მთავრობის სპეციალური ჯილდო, რა თქმა უნდა, ინსტიტუტის ახლანდელი კოლექტივის მიერ გაწეული დიდი და წარმატებული მუშაობის აღიარებაა. ამავე დროს ამ მაღალი ჯილდოთი აისახა საქართველოს კომუნისტური პარტიის — საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ერთ-ერთი სახელოვანი რაზმის იდეოლოგიური ფრონტის აქტიურ მებრძოლთა მრავალი თაობის დამსახურება, რომელმაც მთელ ჩვენს ლენინურ პარტიასთან, მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად ბრძოლისა და უდიდესი მიღწევების გმირული გზა განვლო.

ჩვენ არასოდეს არ დავივიწყებთ, რომ ინსტიტუტის შექმნაში უშუალოდ მონაწილეობდნენ კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს გამოჩენილი მოღვაწენი — მ. გ. ცხაკაია, ფ. ი. მახარაძე, გ. კ. ორჯონიკიძე, მ. ფ. ორახელაშვილი, ბევრი სხვა თვალსაჩინო მეცნიერი და ნიჭიერი ორგანიზატორი.

ეი, რატომ არის, რომ, როცა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის იუბილეს ვზეიმობთ, ჩვენ უდიდესი მადლიერების გრძნობით მივაგებთ პატივს მარქსისტულ-ლენინური იდეალების გამარჯვებისათვის მებრძოლთა ყველა თაობას, ყველა რეგოლუციონერ-პატრიოტს, თვალსაჩინო მეცნიერს, არქივების შემკრებებსა და მცველებს, ყველა იმათ, ვინც საქართველოში პარტიის ისტორიის მეცნიერების სათავეებთან იდგა, ყველას, ვინც წარმატებით ავითარებდა და აკეთებენ მას ამჟამად, მთელ თავის საქმიანობაში თანამიმდევრულად ახორციელებს კომუნისტური პარტიულობის, პროლეტარული, სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის პრინციპებს.

სასიამოვნოა იმის შეგნება, რომ ინსტიტუტის მუშაკთა დიდი ჯგუფის ნაყოფიერი შრომა მის იუბილესთან დაკავშირებით აღინიშნა რესპუბლიკის სიმაღლეზე. საქართველოს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიტყვა.

ნება მიბოძეთ, ძვირფასო ამხანაგებო, გულითადად მივულოცო ინსტიტუტის თანამშრომლებს ეს მაღალი ჯილდოები და ვუსურვო მათ, ინსტიტუტის მთელ კოლექტივს ახალი შემოქმედებითი მიღწევები, ახალი წარმატებანი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, მისი მებრძოლი რაზმის — საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის გამოცდილებისა და ისტორიული გზის შესწავლის, განზოგადებისა და პროპაგანდის კეთილშობილურ საქმეში.

ვემშადებით რა პირნათლად შეეხვდეთ ოქტომბრის თარიღს ჩვენი სამშობლოსა და საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობის ისტორიაში — რსდმპ II ყრილობის 80 წლისთავს, ჩვენი სახელოვანი ლენინური პარტიის 80 წლისთავს, საფუძვლიანი სიამაყით ვაჯამებთ მისი ტიტანური საქმიანობის შედეგებს, რომელსაც შეშრეტად მსოფლიო-ისტორიული მნიშვნელობა აქვს და რომელიც დამაჯერებლად მოწმობს მისი იდეურ-პოლიტიკური და ორგანიზაციული პრინციპების ყოვლისმძლე ძალას.

სრული საფუძველი გვაქვს ვთქვათ, რომ საბჭოთა ადამიანების მიერ დაპყრობილი თითოეული მიჯნა ახალი ცხოვრების შენებლობის გაფაკაკალავ გზაზე, ჩვენი მრავალეროვანი საბჭოთა ხალხის ყველა ისტორიული გამარჯვება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, ყველა მისი რაზმის უდიდესი რევოლუციურ-გარდამქმნელი საქმიანობის შედეგია. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის, მისი მებრძოლი რაზმების ისტორიული გამოცდილების შესწავლა, განზოგადება, პროპაგანდა უაღრესად დიდი მნიშვნელობის ამოცანაა. წინ ვერ ვიარეთ, თუ არ ვიცით, არ ვითვალისწინებთ იმას, რაც უკვე გაკეთდა, განხორციელდა.

ჩვენ, საბჭოთა კომუნისტები, მტკიცედ ვდგავართ მარქსიზმ-ლენინიზმის შემოქმედებითი განვითარების ნიადაგზე, უარვყოფთ დოგმატიზმს, გაქვავებული სქემების მიმდევრობას. ამავე დროს მიგვაჩნია, რომ მარქსისტულ-ლენინური მეცნიერების შემოქმედებითი განვითარება ხდება არა მარქსის, ენგელსის, ლენინის მიერ აღმოჩენილი და პრაქტიკით დადასტურებული პრინციპების გვერდის ავლით, არამედ მათ მტკიცე საძირკველზე, მათს ურყევ საფუძველზე.

ხელმძღვანელობს რა ამით, ჩვენი პარტია თავისი ისტორიის ყველა ეტაპზე შეუნელებელ ყურადღებას უთმობდა და უთმობს მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა დიადი იდეური მემკვიდრეობის შეგროვებას, დაცვას, მეცნიერულ დამუშავებას, შემოქმედებითს განვითარებასა და ფართო პროპაგანდას. და იქვე არ არის, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულმა პარტიის ისტორიის ინსტიტუტმა თავისი არსებობის მანძილზე საკმაო წვლილი შეიტანა ამ მნიშვნელოვან საერთო-პარტიულ საქმიანობაში.

მისი მრავალი წლის შეუპოვარი შრომის შედეგად ქართველ ხალხს ახლა აქვს მარქსის, ენგელსისა და ლენინის ყველა ძირითადი ნაწარმოების თარგმანები, რასაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური განვითარებისათვის, სოციალისტური კულტურის დამკვიდრებისათვის, მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის სულისკვეთებით მასების აღზრდისათვის.

საბჭოთა ხელისუფლების წლების მანძილზე საქართველოში განხორციელდა მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსთა ნაშრომებისა და თემატიკური კრებულების 432 გამოცემა. 1923 წლიდან დღემდე ქართულ ენაზე გამოცემული მათი ნაშრომებების საერთო ტირაჟი ოთხ მილიონს აღემატება. და მთავრდა, როგორც ცნობილია, ლენინის თხზულებათა მეოთხე გამოცემის თარგმნა, დამთავრდა ქართულ ენაზე მის თხზულებათა სრული კრებულის თარგმნაც.

ინსტიტუტმა დიდი შუშაობა გასწია ვ. ი. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესწავლისათვის. დაიწერა მთელი რიგი მონოგრაფიები, რომლებშიც გაშუქებულია, თუ როგორ ხელმძღვანელობდა ლენინი სოციალური და ეროვნული ჩაგვრისაგან განთავისუფლებისათვის საქართველოს და მთელი ამიერკავკასიის მშრომელთა ბრძოლას, როგორ ისხამს ხორცს მის მიერ შემოქმედებული სოციალისტური მშენებლობის პროგრამა. ამ ნაშრომებში ფართოდ არის გამოყენებული საარქივო დოკუმენტები, მოვლენათა მონაწილეების მოგონებანი.

ერთი სიტყვით, საქართველოში მარქსიზმ-ლენინიზმის წყაროთა ბაზა განუწყვეტლივ ფართოვდება და მდიდრდება.

მაგრამ ეს საქმის მხოლოდ ერთი მხარეა. მეორე, ფრიად მნიშვნელოვანი, ის არის, რომ წარმოვაჩინოთ და ავხსნათ მარქსიზმ-ლენინიზმის დიადი ძალა ჩვენს დროში, თანამედროვე გამოცდილების გათვალისწინებით.

პარტიის ისტორიის მეცნიერება აქაც არ არის გამონაკლისი. პირიქით, იგი თავისი არსით მოწოდებულია გააშუქოს მთელი სიმდიდრითა და მრავალმხრივობით საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ისტორიული გამოცდილება. — მისი ყველა რაზმის, მისი ყველა ადგილობრივი ორგანიზაციის საქმიანობის ერთიანობით — გააშუქოს ისტორიული ფაქტებისა და მოვლენების, მათ შორის უკანასკნელი დროის ფაქტებისა და მოვლენების შემეცნების მარქსისტულ-ლენინური მეთოდოლოგიის გამოყენების საფუძველზე, ხოლო, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პოლიტიკას, მის სტრატეგიასა და ტაქტიკას რომ ამაქციებს, პარტიის ისტორიის მეცნიერებას შეუძლია და კიდევაც უნდა შეუწყოს ხელი მარქსისტულ-ლენინური მეთოდოლოგიის დამუშავებასა და გამდიდრებას თანამედროვე ისტორიული გამოცდილების, მისი ღრმა შეცნობისა. და ახსნის საფუძველზე.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულმა პარტიის ისტორიის ინსტიტუტმა ბევრი რამ გააკეთა და აკეთებს იმ ისტორიული გამოცდილების გაშუქებისათვის, რომელიც საქართველოს პარტიულმა ორგანიზაციამ შეიძინა კომუნიზმის გამარჯვებისათვის საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით საბჭოთა ხალხის ბრძოლის საერთო კალაპოტში, თანამედროვე პირობებში საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პოლიტიკის პროპაგანდისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ისტორიის ნარკვევების შექმნა იყო დიდმნიშვნელოვანი ნიშანსვეტი ამ გზაზე, დიდი მოვლენა რესპუბლიკის კომუნისტების, ყველა მშრომელის იდეურ ცხოვრებაში. „საქართველოს კომუნისტური პარტიის ისტორიის ნარკვევებმა", შეიძლება ითქვას დასაბამი მისცა ქართველ კომუნისტთა მრავალმხრივი საქმიანობის აქტუალური პრობლემების გაღრმავებულ, სისტემურ დამუშავებას, მათი მდიდარი გამოცდილების ანალიზსა და განზოგადებას.

შარშან გამოქვეყნდა „ნარკვევების" ახალი, მნიშვნელოვნად გადამუშავებული პირველი ნაწილი, ხოლო ამ თვეში მკითხველები მიიღებენ მათ მეორე ნაწილს.

გამოვიდა I და IV ტომები ნაშრომისა „საქართველოს კომუნისტური პარტია ყრილობებსა, კონფერენციებისა და ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების რეზოლუციებსა და გადაწყვეტილებებში". მეოთხე ტომი, როგორც ცნობილია, შეიცავს 1972-1980 წლების დიდმნიშვნელოვან პარტიულ დოკუმენტებს.

საზოგადოებრიობის მაღალი შეფასება დაიმსახურა „კომკავშირის ისტორიის ნარკვევებმა", აგრეთვე საქართველოს პროფესიული კავშირების ისტორიის ნარკვევებმა, ინსტიტუტის თანამშრომლთა ბეჭრმა მონოგრაფიამ.

გასსაკუთრებით ნაყოფიერია ინსტიტუტის საქმიანობა პარტიის ისტორიის კვლევის დარგში. უკანასკნელ ათწლეულის მანძილზე, შესაძლებლობის ფარგლებში, მეცნიერული ანალიზი ეკონომიკის, მეცნიერული სოციალური ცხოვრების, კულტურის განვითარებაში, ბევრი რამ გაკეთდა ნაკლოვანებათა, ნეგატიური მოვლენათა დაძლევისათვის. უძრაობის, წარსულის ინერციის, კომუნისტური მორალის ყველა და ყოველგვარი ანტიპოდის წინააღმდეგ ბრძოლაში რესპუბლიკაში განმტკიცდა საწარმოო, შრომისა და ზნეობრივი დისციპლინა სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ყველა რგოლში, გაიშალა მშრომელთა ინიციატივა. საქართველოს კომუნისტების, მეფი ქართველი ხალხის უდიდესი მეცადინეობით მოპოვებული ეს გამოცდილება, როგორც ცნობილია, მოიწონა სკკპ XXVI ყრილობამ და გასცოლდა რესპუბლიკის ფარგლებს. და თუმცა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა მიხედვით ჯერ კიდევ დიდი, ძალიან დიდი მუშაობა მოგვიწევს, ერთი რამ უდავოა: მისი გადაწყვეტილებების განხორციელებისათვის საქართველოში მომზადებულია კარგი ნიადაგი, რომელზეც იზრდება და მტკიცდება მასების აქტიურობა საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში, განუწყვეტლივ მდიდრდება მათი სოციალური გამოცდილება. ეს გამოცდილება კი უშრეტი შემოქმედებითი აზრის, მარქსისტულ-ლენინური თეორიის განვითარების წყარო და საფუძველია.

მეორე, საქართველოს კომპარტიის (ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ პარტიის ისტორიის ინსტიტუტს მზრუნველობას არ აკლებენ რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაცია, მისი (ცენტრალური კომიტეტი, პირადად სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ამხანაგი ედუარდ ამბროსის ძე შევარდნაძე. იგი ყოველთვის და ღრმად სწვდება ინსტიტუტის საქმიანობასთან დაკავშირებულ პრობლემებს. ახლანდელი კრებაც მოწმობს, თუ რა უდიდეს ყურადღებას უთმობს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მასებში მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდის საკითხებს, რესპუბლიკაში პარტიის ისტორიის მეცნიერების განვითარებას.

მესამე, საქართველოს კომპარტიის (ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ პარტიის ისტორიის ინსტიტუტს ჰყავს მცოდნე, გამოცდილი კადრები. აქ ახლა მუშაობს 38 მეცნიერი თანამშრომელი, მათ შორის 12 მეცნიერებათა დოქტორი და 9 კანდიდატი. ეს დიდი ძალაა, რომელსაც შეუძლია გადაწყვიტოს მეცნიერული შემეცნებისა და პრაქტიკის დიდი პრობლემები, იგი ინსტიტუტის მიღწევათა საფუძველიც არის, და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ისტორიის, საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის ისტორიის, პარტიული მშენებლობის, მეცნიერული კომუნიზმის თეორიის დარგში მეცნიერულ გამოკვლევათა ხარისხისა და ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების საწინდარი, პირობაც არის.

რა თქმა უნდა, საქართველოს კომპარტიის (ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტს მზრუნველობას არ აკლებენ რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაცია, მისი (ცენტრალური კომიტეტი, პირადად სკკპ (ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური (კომიტეტის პირველი მდივანი ამხანაგი ედუარდ ამბროსის ძე შევარდნაძე. იგი ყოველთვის და ღრმად სწვდება ინსტიტუტის საქმიანობასთან დაკავშირებულ პრობლემებს. ახლანდელი კრებაც მოწმობს, თუ რა უდიდეს ყურადღებას უთმობს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მასებში მარქსიზმ-ლენინიზმის პროპაგანდის საკითხებს, რესპუბლიკაში პარტიის ისტორიის მეცნიერების განვითარებას.

მესამე, საქართველოს კომპარტიის (ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ პარტიის ისტორიის ინსტიტუტს ჰყავს მცოდნე, გამოცდილი კადრები. აქ ახლა მუშაობს 38 მეცნიერი თანამშრომელი, მათ შორის 12 მეცნიერებათა დოქტორი და 9 კანდიდატი. ეს დიდი ძალაა, რომელსაც შეუძლია გადაწყვიტოს მეცნიერული შემეცნებისა და პრაქტიკის დიდი პრობლემები, იგი ინსტიტუტის მიღწევათა საფუძველიც არის, და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ისტორიის, საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის ისტორიის, პარტიული მშენებლობის, მეცნიერული კომუნიზმის თეორიის დარგში მეცნიერულ გამოკვლევათა ხარისხისა და ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების საწინდარი, პირობაც არის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის

კოლექტივისათვის ზრუნვის წითელი დროშის ორდენის გადაცემისადმი მიძღვნილ საზეიმო

სხდომაზე 1983 წლის 11 მაისს

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სხდომა

(დასასრული)

ყაზახეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ს. ნ. ომაშევმა, კრასნოიარსკის მხარის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ნ. თ. ტატარჩურკმა და ვორონეჟის ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ა. მ. ვორონაევმა.

მიღებულ დადგენილებაში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა საჭიროდ მიიჩნია, რომ სახალხო დეპუტატთა საბჭოები და მათი ორგანოები დღენიადაგ უთმობდნენ ყურადღებას სახელმწიფო, სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობასადმი ხელმძღვანელობის სრულყოფას, გაამლეონენ ორგანიზატორული და აღმზრდელობითი მუშაობა, რომლის მიზანია პარტიის XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებათა წარმატებით განხორციელება, 1983 წლისა და მოლიანად მეთერთმეტე ხუთწლედის გეგმის შესრულება.

სახალხო დეპუტატთა საბჭოებს წინადადება მიეცათ უფრო სრულად გამოიყენონ უფლებები, რომლებიც მათ მიანიჭა სამეურნეო მშენებლობაში სახალხო დეპუტატთა საბჭოების როლის შემდგომი ამაღლების შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილებამ, რათა უზრუნველყონ შესაბამის ტერიტორიაზე კომპლექსური ეკონომიკური და სოციალური განვითარება, კოორდინაცია გაუწიონ ყველა საწარმოსა და ორგანიზაციის საქმიანობას, არ დაუშვან კუთხურობა, განუზრელად დაიცვან საერთო-სახელმწიფოებრივი ინტერესები. სახალხო დეპუტატთა საბჭოებმა, სამინისტროებმა და უწყებებმა უნდა მიიღონ სახალხო მეურნეობის დარგობრივი და ტერიტორიული მართვის შეწონასწორება, გეგმების განხილვისა და შეთანხმების დადგენილი წესის მკაცრ დაცვას, ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი შრომითს კოლექტივებს დავალებებისა და სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებაში.

მოკავშირე რესპუბლიკათა უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმებს რეკომენდაცია მიეცათ რეგულარულად განიხილონ სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობაში საბჭოების როლის შემდგომი გაძლიერების ღონისძიებათა განხორციელებასთან დაკავშირებული საკითხები, განსაკუთრებული ზრუნვა გამოიჩინონ აგროსამეწყვეო გაერთიანებებისათვის, გაუწიონ მათ ყოველმხრივი დახმარება სასურსათო პროგრამის შესრულებაში.

შესაბამისი დავალებები მიეცათ სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს, სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს, სსრ კავშირის სამინისტროებსა და უწყებებს, მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს.

შემდეგ პრეზიდიუმმა განიხილა საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მოსახლეობაში ბაშკირეთის ასსრ სახალხო დეპუტატთა საბჭოების მუშაობის საკითხი. ბაშკირეთის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის თ. ვ. სულტანოვის ინფორმაციაში გაანალიზებულია მოსახლეობაში სახალხო დეპუტატთა საბჭოების საქმიანობა. დეპუტატმა მ. მ. გალეევმა, რომელიც მონაწილეობდა ამ საკითხის მომზადებაში, ბაშკირეთის ასსრ დიუტიტულინის რაიონის სახალხო დეპუტატთა საბჭოების, კოლმეურნეობა „უნიშის" გამგეობისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მაგალითზე, რომლის თავმჯდომარეც იგი არის, ილაპარაკა მოსახლეობაში მუშაობის ფორმებზე და მეთოდებზე, ამ საქმეში არსებულ ნაკლოვანებებზე.

უკრაინის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ა. თ. ვატჩენკომ და ლიტვის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ა. ს. ბარკაუსკასმა თავიანთ გამოსვლებში ილაპარაკეს მოქალაქეთა საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით უკრაინისა და ლიტვის საბჭოების მუშაობის გაძლიერების შესახებ. მოსახლეობაში საბჭოების მუშაობისადმი პარტიული ხელმძღვანელობის საკითხებს მიუძღვნა თავისი გამოსვლა სკკპ ბამკრეთის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრმა მ. ზ. შაქიროვმა.

მიღებულ დადგენილებაში ბაშკირეთის ასსრ უმაღლესს საბჭოს პრეზიდიუმს, რესპუბლიკის სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივ საბჭოებს დაეგალათ უზრუნველყონ შემეცნილი გამოცდილების გათვალისწინებით საცხოვრებელი ადგილის მოსახლეობაში მუშაობის შემდგომი სრულყოფა, მიაღწიონ, რომ მშრომელები აქტიურად მონაწილეობდნენ პარტიის XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებათა განხორციელებაში.

ყურადღება მიეპყრო იმას, რომ უნდა განახორციელონ დამატებითი ღონისძიებანი იდეოლოგიური და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაძლიერებისათვის, დაუქვემდებარონ იგი ეკონომიკური და სოციალური განვითარების გეგმების რეალიზაციაში მაღალი საბოლოო შედეგების მიღწევას; დიენიადაგ აძლიერებდნენ ღონისძიებათა იდეურობას, მეტი ყურადღება დაუთმონ პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის საკითხებს.

საჭიროდ ცნეს სახელმწიფო ორგანოებისა და საზოგადოებრივობის მთელი მეცადინეობა მოახმარონ დისციპლინისა და მართლწესრიგის განმტკიცებას, გადაჭრით გააკეთონ ბრძოლა ლოთობის, მუქთახორობისა და ხულიგნობის, სხვა ანტისაზოგადოებრივი ბოროტებანი ფინანსდეს, მტკიცედ გაუმკლავდნენ მუშაობა არასრულწლოვანთა შორის სამართალდარღვევების თავიდან აცილებისათვის.

სხდომაზე განიხილეს სსრ კავშირის სპაიერო კოდექსის პროექტი. ინფორმაცია ამ საკითხზე გააკეთა სსრ კავშირის სამოქალაქო ავიაციის მინისტრმა ბ. პ. ბუგაევმა. ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის კომისიებისა და საკანონმდებლო განზრახულობათა კომისიების სხელეთ, რომლებსაც დასკვნისათვის გადაეცათ პროექტი, გამოვიდა კავშირის საბჭოს ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის კომისიის თავმჯდომარე ი. ე. კლიმენკო.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა მიიღო დადგენილება სსრ კავშირის საჰაერო კოდექსის დამტკიცების შესახებ. პალატების მუდმივი კომისიებს მიერ შეტანილი შესწორებებისა და დაზუსტებების გათვალისწინებით.

სხდომაზე განიხილეს სსრ კავშირის მეათე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მერვე სესიის მოწვევასთან დაკავშირებული საკითხები, აგრეთვე სახელმწიფო ცხოვრების ზოგიერთი სხვა საკითხი.

დღის წესრიგის საკითხთა განხილვაში მონაწილეობდნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრები ბ. ვ. გრიშინი და გ. ვ. რომანოვი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილეები, მთელი რიგი სამინისტროებისა და უწყებების ხელმძღვანელები. (საკ.ფორმი).

საქართველოს სსრ ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ცნობა

რესპუბლიკის ასს რესპუბლიკებში, ავტონომიურ ოლქსა და ქალაქებში 1983 წლის იანვარ-აპრილში მრეწველობის ძირითადი მაჩვენებლების გეგმის შესრულების შესახებ

	პროდუქციის რეალიზაციის გეგმის შესრულება	სასაქონლო პროდუქციის გეგმის შესრულება	1983 წლის იანვარ-აპრილი პროცენტებით 1982 წლის იანვარ-აპრილთან შედარებით		ხარისხს უმაღლესი კატეგორიის პროდუქციის წილი პროდუქციის საერთო ღირებულებაში პროცენტებით
			წარმოების მოცულობა	შრომის ნაყოფიერება	
სულ რესპუბლიკაში	102,4	103,0	105,5	104,4	15,2
აფხაზეთის ასსრ	103,9	104,8	108,7	109,6	5,0
აჭარის ასსრ	103,1	104,0	105,8	105,2	23,9
სამხრეთ ოსეთის ა. ო.	102,2	106,4	107,4	103,2	13,6
ქალაქები:					
თბილისი	102,3	102,1	108,5	107,5	16,1
სოხუმი	104,9	105,7	106,4	108,0	9,3
ბათუმი	103,1	103,9	104,0	103,4	25,7
ცხინვალი	102,7	106,0	110,0	105,1	14,5
ქუთაისი	101,9	102,2	103,1	102,9	34,6
რუსთავი	98,8	101,3	106,9	106,1	23,3
ფოთი	119,8	120,1	113,6	113,6	7,1
გორი	103,6	101,8	102,9	103,8	22,7
ზუგდიდი	104,2	103,9	103,3	103,1	6,6
მარტყოფი	101,1	104,7	107,1	105,8	43,7
ტყიბული	104,9	106,3	100,3	100,5	6,6
გაგრა	97,1	102,4	110,9	113,4	0,6
წყალტუბო	107,2	103,3	132,0	125,8	10,8
ტყვარჩელი	106,6	103,4	96,4	100,0	5,0

როგორც ცხრილიდან ჩანს, სამრეწველო პროდუქციის რეალიზაციის გეგმები იანვარ-აპრილში შეასრულა რესპუბლიკის ქალაქების უმეტესობამ რუსთავისა და გაგრის გარდა. სახალხო პროდუქციის გეგმის შესრულებას თავი გაართვა რესპუბლიკის ყველა ავტონომიურმა ერთეულმა და ქალაქმა. შემცირდა წარმოების მოცულობა შარშანდელ იანვარ-აპრილთან შედარებით ტყვარჩელში.

მცირეა ხარისხის უმაღლესი კატეგორიის პროდუქციის ხვედრითი წილი წარმოების საერთო მოცულობაში აფხაზეთის ასსრ, ქალაქების გაგრის, ტყვარჩელის, ტყიბულის და ფოთის საწარმოებში.

იმ ქალაქების პარტიულმა, საბჭოთა და სამეურნეო ხელმძღვანელებმა, სადაც დაშვებულია ჩამორჩენა, საჭიროა სასწრაფო ღონისძიებები განახორციელონ მისი აღმოფხვრისათვის, ხოლო სხვა ქალაქებისა — დაიჩქარონ საბუშაოთა ტემპი, რათა უზრუნველყონ სახელმწიფო დავალებათა შესრულება მთლიანად რესპუბლიკაში. (საქინფორმი).

მიეძღვნა რსდმპ II ყრილობას

თბილისის ვ. ი. ლენინის ცენტრალური მუზეუმის ფილიალში გაიხსნა რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის II ყრილობის 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი გამოფენა. „ყრილობამ დაამთავრა, — ნათქვამია ამ შესანიშნავი თარიღისადმი მიძღვნილ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში, — ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის მიერ შემუშავებულ იდეურ, პოლიტიკურ და ორგანიზაციულ პრინციპებზე რუსეთის რევოლუციური მარქსისტული ორგანიზაციების გაერთიანების პროცესი. ისტორიულ ასპარეზზე გამოვიდა ახალი ტიპის პარტია — მუშათა კლასის პარტია, მეცნიერული კომუნიზმის პარტია, სოციალისტური რევოლუციის და კომუნისტური აღმშენებლობის პარტია".

გამოფენაზე წარმოდგენილია ვ. ი. ლენინის ნაწარმოებები, დოკუმენტები პარტიის შექმნის ისტორიული მატიანიდან, ფოტოექსპოზიციები, სურათები, რომლებიც წარმოსახავს ჩვენი პარტიის მიერ მისი დამაარსებლისა და ბელადის ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის ხელმძღვანელობით განვლილ სახელოვან გზას: ფოტოექსპოზიცია „ლენინი მუშათა კლასის განთავისუფლებისათვის ბრძოლის პეტერბურგის კავშირის წევრებს შორის", და აქვეა პოლიციის დეპარტამენტში თბილისის ჟანდარმთა სამმართველოს პატაკი პეტერბურგის „კავშირისადმი ბძოლეული სოციალ-დემოკრატების მიმართვასთან დაკავშირებით; მინსკში 1898 წელს რსდმპ I ყრილობაზე მიღებული რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის მანიფესტი, და ფოტოპირი მხატვარ ი. ვეფხვიძის სურათისა „თბილისის რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების მუშათა გაფიცვა 1905 წლის აგვისტოში, გაზეთი „ბრძოლა" — პირველი არალეგალური სოციალ-დემოკრატიული გაზეთი ამიერკავკასიაში და ვ. ი. ლენინის ცნობილი მიმართვა ამიერკავკასიაში მისი გამომცემლის რსდმპ საკავშირო კომიტეტისადმი.

, გამოფენაზე თანამიმდევრულად არის გაშუქებული ვ. ი. ლენინის მიერ პარტიის შესახებ მარქსისტულ-ლენინური მოძღვრების შემუშავებისა და მისი განხორციელების ძირითადი ეტაპები, რომელმაც არა მარტო გადამწყვეტი გავლენა მოახდინა ჩვენი ქვეყნის ბედზე, არამედ ძირფესვიანად შეცვალა მსოფლიო ისტორიის მიმდინარეობა.

გამოფენილი მასალები თითქოს აერთიანებენ ლენინის გულშიჩამწვდომ სიტყვებს: „პარტია ჩვენი ეპოქის გონება, პატიოსნება და სინდისია".

* * *

„ბოლშევიზმი 1903 წლიდან არსებობს, როგორც პოლიტიკური აზრის მიმდინარეობა და როგორც პოლიტიკური პარტია". ვ. ი. ლენინის ამ სიტყვებით იხსნება ლიტერატურის გამოფენა, რომელიც მოეწყო კ. მარქსის სახელობის რესპუბლიკურ სახელმწიფო ბიბლიოთეკაში.

დამთავლილებები ეკონომიურ რსდმპ II ყრილობის მასალებს, კომუნისტთა პარტიის — საბჭოთა საზოგადოების ხელმძღვანელი და წარმმართველი ძალის — შემდგომი მოღვაწეობის მასალებს.

სტენდებზეა ვ. ი. ლენინის ნამუშევრები, რომლებშიც ჩამოყალიბებულია კომუნისტური მშენებლობის, პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს საგარეო და საშინაო პოლიტიკის იდეურ-თეორიული საფუძვლები.

სკკპ XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების მასალები, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ი. ვ. ანდროპოვის გამოსვლა ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმზე, მისი სტატია „კარლ მარქსის მოძღვრება და სსრ კავშირში სოციალისტური მშენებლობის ზოგიერთი საკითხი" — ამ ყველაფერ ... ებებულია კომუნისტური მშენებლობის, პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს საგარეო და საშინაო პოლიტიკის იდეურ-თეორიული საფუძვლები.

სკკპ XXVI ყრილობის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების მასალები, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ი. ვ. ანდროპოვის გამოსვლა ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმზე, მისი სტატია „კარლ მარქსის მოძღვრება და სსრ კავშირ

13 მაისი

ულტიმატუმი

ფაქტები მოვლენები

საკლესიო იუწყება

ДЕВЕВАНДЕЛИ ДЕЛИС ПОЗИЦИЕБИДАН

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გულახდილი, დაინტერესებული სჯა-ბაასი გაიმართა კულტურის, მეცნიერების, განათლების დარგში რესპუბლიკის მიღწევებზე, მათი შემდგომი განვითარების პერსპექტივებზე, საქართველოს კულტურის, უმაღლესი სკოლის მუშაკთა, მეცნიერთა წინაშე დასახულ ამოცანებზე, სტუდენტი ახალგაზრდობის დღევანდელ და მომავალ პრობლემებზე. რესპუბლიკის უფროსი უმაღლესი სასწავლებლის პროფესორებთან, მასწავლებლებთან და სტუდენტებთან შეხვედრაზე მოვიდნენ ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწეები, მეცნიერებისა და კულტურის თვალსაჩინო წარმომადგენლები, მინისტრები, შემოქმედებითი კავშირების ხელმძღვანელები.

შეხვედრის გახსნისას, თბილისის უნივერსიტეტის რექტორმა, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსმა ვ. ოკუჯავამ აღნიშნა, რომ ასეთი შეხვედრები კარგ ტრადიციად იქცა. ისინი ეხმარება უნივერსიტეტის მრავალთასიან კოლექტივს მუდამ იყოს რესპუბლიკის საერთაშორისო პრობლემების, დღევანდელი ცხოვრების, სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის საქართველოს მშრომელთა წინაშე დასახული ამოცანების კურსში.

შეხვედრის მონაწილეთა წინაშე გამოვიდნენ საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი ე. ხარაძე, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის კულტურის განყოფილების გამგე ნ. ჯანბერიძე, საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე, ლენინური პრემიის ლაურეატი ნ. დუმბაძე, რესპუბლიკის განათლების მინისტრი ო. ქინქლაძე, საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მინისტრი დ. ჩხიკვიშვილი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ისტორიის, კულტურისა და ბუნების ძეგლთა დაცვისა და გამოყენების მთავარი სამეცნიერო-საწარმოო სამმართველოს უფროსი, პროფესორი ი. ციცმანელი.

სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა გ. ენუქიძემ.

გამოსულმა ამხანაგებმა ილაპარაკეს მნიშვნელოვან, სასიხარულო ცვლილებებზე, რომლებიც მოხდა ბოლო წლების მანძილზე რესპუბლიკაში ლიტერატურისა და ხელოვნების, მეცნიერული ცხოვრების, სიზალხო განათლების დარგში. მათ გააცნეს დამსწრეთ რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის კოლეგიტივისა და მისი სამეცნიერო ქვეგანაყოფების საქმიანობა, შეეხნენ ქართული საბჭოთა ხელოვნებისა და ლიტერატურის აქტუალურ საკითხებს, აღნიშნეს, თუ რა დიდი მუშაობა მიმდინარეობს კულტურის ძეგლთა დაცვისა და რესტავრაციისათვის, იმსჯელეს საშუალო სკოლისა და უმაღლესი განათლების პრობლემებზე.

აღინიშნა, რომ საერთაშორისო აღიარება მოიპოვა ქართულმა თეატრმა და კინომ, ლიტერატურამ და ფერწერამ, რესპუბლიკის მეცნიერთა წვლილმა მეცნიერების უმნიშვნელოვანეს მიმართულებათა განვითარებაში.

გამომსვლელებმა თქვეს, რომ წარმატებით სრულდება საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებანი „რესპუბლიკის სასწავლებლებში ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მდგომარეობისა და გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“, „საქართველოს სს რესპუბლიკაში რუსული ენის შესწავლისა და სწავლების შემდგომი სრულყოფის ღონისძიებათა შესახებ“, „რესპუბლიკის აფხაზურ, ოსურ, სომხურ და აზერბაიჯანულ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მშობლიური ენის სწავლების გაუმჯობესების შესახებ.“ კერძოდ, დიდი ყურადღება ეთმობა ლექსიკონებისა და საცნობარო ლიტერატურის, სახელმძღვანელოებისა და დამხმარე სახელმძღვანელოების ქართულ ენაზე გამოცემას, მნიშვნელოვანი მუშაობა მიმდინარეობს თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენისათვის. იხვეწება თარგმნილი სკოლის სახელმძღვანელოების, თარგმნილი ლიტერატურის ენა და სტილი. დიდი ყურადღებაً ეთმობა არაქართულ სკოლებში მშობლიური ენის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას.

ილაპარაკეს რა ქართული კულტურის, მეცნიერებისა და განათლების მომავალზე, ორატორები დაწვრილებით შეეხნენ დადასაჭრელ პრობლემებსა და ნაკლოვანებებს, საკითხებს, რომლებიც აღელვებთ დღეს ლიტერატურისა და ხელოვნების, მეცნიერების მოღვაწეებს, რესპუბლიკის უმაღლესი და საშუალო სკოლის მუშაკებს.

შეხვედრაზე აღნიშნეს, რომ რესპუბლიკის პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელები დიდ ყურადღებას აქცევენ უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტი ახალგაზრდობის, პროფესორებისა და მასწავლებლების ყოფა-ცხოვრებას, ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ კომუნისტური პარტიის არა აქვს უფრო მნიშვნელოვანი, უფრო სერიოზული ამოცანა, ვიდრე ის ამოცანა, რომ აღზრდის ახალგაზრდობა, ჩამოუყალიბოს მას კომუნისტური შეგნება, კომუნისტური მსოფლმხედველობა.

შეხვედრაზე ითქვა, რომ საჭიროა უმაღლეს სასწავლებლებში სამეცნიერო აღმზრდელობითი პროცესის შემდგომი სრულყოფა, წარმოებასთან უმაღლესი სასწავლებლის მეცნიერების დაახლოება, წარმოებასთან მისი კოოპერირება, უფრო აქტიური მონაწილეობა პრაქტიკული სახალხო-სამეურნეო ამოცანების გადაწყვეტაში.

სტუმრებმა უპასუხეს შეხვედრის მონაწილეთა მრავალ შეკითხვას, რომლებიც ეხებოდა რესპუბლიკის ცხოვრების სულ სხვადასხვა მხარეს. (საქინფორმი).

ГУЛГРЩЕЛО ПОСЛГРАЩЕБА ПУВИДОГОБИСАДМ

ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის პასუხს ფინეთის მთელ რიგ საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა წარმომადგენლების კითხვებზე დიდი რეზონანსი მოჰყვა მსოფლიოში. საზღვარგარეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები აღნიშნავენ, რომ საბჭოთა კავშირი, იჩენს რა კეთილ ნებასა და გულწრფელ მისწრაფებას მშვიდობისადმი, ყოველ ღონეს ხმარობს, რათა აღმოფხვრას ბირთვული საფრთხე, შეაჩეროს ბირთვული არსენალების ზრდა, შეამციროს ბირთვული კონფლიქტის რისკი და საბოლოო ანგარიშით იგი შეუძლებელი გახადოს.

ფინეთის მშვიდობის მომხრეთა მოძრაობა დიდი ინტერესითა და მადლობით იღებს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ი. ვ. ანდროპოვის პასუხს, განაცხადა „ფინეთის მშვიდობის მომხრეთა“ ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა ი. პაკასლამტიმ ფინეთის საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა სახელით, რომლებმაც მიმართეს ი. ვ. ანდროპოვს.

ი. ვ. ანდროპოვმა, ხაზს უსვამს **ფინეთის დეპეშათა ბიურო,** აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირი მზად არის იკისროს ვალდებულება არ გამოიყენოს ბირთვული იარაღი ჩრდილოეთ ევროპის იმ ქვეყნების წინააღმდეგ, რომლებიც უბირთვო ზონის მონაწილენი გახდებიან.

საბჭოთა კავშირმა კვლავ დაადასტურა, რომ მშვიდობის მოყვარულია მისი საგარეო პოლიტიკის კურსი, აღნიშნავს **ფინეთის პრესის დემოკრატიული სამსახური.** სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა მაღალი შეფასება მისცა მასობრივ ომისსაწინააღმდეგო მოძრაობას, როგორც მნიშვნელოვან ფაქტორს მშვიდობის სასარგებლოდ.

მან თქვა, რომ მშვიდობისათვის მოძრაობა, უეჭველია ზეგავლენას ახდენს შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ მოლაპარაკებაზე.

საბჭოთა კავშირი, იუწყება **ამერიკის ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო,** კვლავ იძლევა წინადადებას მორიგდნენ ევროპაში ბირთვული პოტენციალების თანასწორობის შესახებ, როგორც მატარებლების, ისე საბრძოლო მუხტების მხრივ ინგლისსა და საფრანგეთის შესაბამისი შეიარაღების გათვალისწინებით. საბჭოთა კავშირის ამ წინადადებას უკვე პოზიციურად გამოეხმაურნენ დასავლეთის მთელი რიგი ქვეყნები, სადაც იგი წინსვლის

ახლო აღმოსავლეთი — უმედგო „საშუამავლო მისია“

ვაშინგტონი. ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი რ. რეიგანი თეთრ სახლში შეხვდა სახელმწიფო მდივანს ჯ. შულცს, რომელმაც მოახსენა მას ახლო აღმოსავლეთში თავისი მოგზაურობის შედეგები.

შეხვედრის დამთავრების შემდეგ ჟურნალისტების წინაშე გამოსვლისას, ამერიკის საგარეოპოლიტიკური უწყების მეთაურმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს არ სურს დაადგინოს, როგორც მან გამოთქვა, არავითარი „ხელოვნური თარიღი“ ლიბანდან ისრაელის ჯარების გამოყვანისა. თავისი „საშუამავლო მისიის“ დროს შულცი, როგორც ცნობილია, შეეცადა მიეღწია ისრაელისა და ლიბანის ისეთი შეთანხმებისათვის, რომლის შესაბამისადაც ისრაელი აგრესორების ჯარები, ისევე როგორც ამერიკის ჯარები, ფაქტობრივად კვლავ დარჩებოდნენ ლიბანის ტერიტორიაზე. შულცმა აღიარა, რომ შეთანხმების ასეთ პროექტს შეაცავად აკრიტიკებს სირია, ამასთან მან განაცხადა, რომ ვაშინგტონს განზრახული აქვს განაგრძოს თავისი პოლიტიკა, რომელიც, როგორც ცნობილია, მიზნად ისახავს გადაადგილოს ლიბანი მეზობელი არაბული სახელმწიფოების წინააღმდეგ ისრაელის ახალი აგრესიული მოქმედების პლაცდარმად, ახლო აღმოსავლეთში ამერიკის სამხედრო ყოფნის საყრდენ პუნქტად.

შულცის მოგზაურობას, ისე როგორც რეიგანის „სამშვიდობო გეგმას“, რომელიც მას სურდა თავს მოეხვია არაბებისათვის, სინამდვილეში არავითარი საერთო არა აქვს ნამდვილი მშვიდობის ძიებასა და ლიბანიდან ისრაელის ჯარების სრული და უპირობო გამოყვანის შესახებ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს მიერ ერთხმად მიღებული გადაწყვეტილების შესრულებასთან. ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო-პოლიტიკური უწყების მეთაურის მეცადინეობა ამოიწურა ლიბანზე მასირებული ზეგავლენით, და ამავე დროს სირიის წინააღმდეგ ისრაელის სამხედრო მზადების გაძლიერებით, იორდანიის მიმართ მუქარით.

ამერიკის პრესაც კი აღიარებს, რომ შულცის მოგზაურობას თან სდევდა ვითარების გამწვავება ახლო აღმოსავლეთში. „გაზეთი „კრისჩენ საიენს მონიტორი“ წერს, მაგალითად, რომ სახელმწიფო მდივნის მისია „ბიძგს მისცემს მაღალი დაძაბულობის პერიოდს“ რეგიონში.

ГЕРМАНИИ

МШВИДОБИС МАРШ

დასავლეთ გერმანიის სხვადასხვა პოლიტიკური რწმენის 700 ათასზე მეტმა მოქალაქემ, რომლებიც მშვიდობისა და განიარაღებისათვის ლაშქრობაში მონაწილეობდნენ, მტკიცე პროტესტი განაცხადეს ნატოს იმ ავბედითი გადაწყვეტილების გამო, რომ ქვეყანა აქციონ საშუალო სიშორის ახალი ამერიკული ბირთვული რაკეტების სასტარტო მოედნად.

სურათზე: მშვიდობის მარში მუშათა ქალაქ დუისბურგის ქუჩებში.

საკლესიო ფოტო.

ОСТЕРМАРСШ

АШШ

БИУჯეტის პროექტი უარყვეს

ვაშინგტონი. სენატმა **სერიოზული დამარცხება აგება პრეზიდენტ რეიგანს, როცა ხმის უმრავლესობით უარყო 1984 წლის საფინანსო წლის ბიუჯეტის კომპრომისული პროექტი, რომელიც რესპუბლიკური პარტიის ხელმძღვანელობამ მოამზადა და თეთრმა სახლმა მოიწონა.** პროექტი, კერძოდ, ითვალისწინებდა სამხედრო ხარჯების 7,5 პროცენტით გადიდებას მიმდინარე საფინანსო წელთან შედარებით.

მიუხედავად იმისა, რომ რესპუბლიკურ პარტიას სენატში უმრავლესობა ჰყავს, შვიდმა რესპუბლიკელმა ბიუჯეტის პროექტის წინააღმდეგ მისცა ხმა, რამაც განაპირობა კენჭისყრის შედეგი.

პოლიტიკური მეთვალყურეები კენჭისყრის შედეგებს რომ განმარტავენ, აღნიშნავენ, რომ წარსულს ჩაბარდა ის დრო, როცა პრეზიდენტ რეიგანს ადვილად შეეძლო მისი მონამორჩილი კონგრესისათვის მიეღებინებინა ისეთი კანონპროექტები, რომლებიც ითვალისწინებდა ისედაც უზარმაზარი სამხედრო ხარჯების კიდევ უფრო ზრდას სოციალური საჭიროებისათვის განკუთვნილ ასიგნებათა საზიანოდ.

ИТАЛИИ

Сამხედრო სასამართლოს განაჩენი

ანკარა. თურქეთის ქალაქ **ადანის საგანგებო წესების სამხედრო სასამართლოში დამთავრდა პროცესი „თურქეთის კომპარტიის 168 წევრის საქმის გამო“, რომელიც წელიწადნახევარს გრძელდებოდა.** განსასჯელთ ბრალად ედებოდათ „აკრძალული კომუნისტური პარტიის წევრობა, არალეგალურ საქმიანობაში მონაწილეობა, აგრეთვე მოსახლეობაში პროპაგანდისა და აგიტაციის გაწევა“. როგორც გაზეთი „ჯუმჰურიეთი“ იუწყება, ადანის სასამართლომ 50 კაცს მიუსაჯა სხვადასხვა ვადის პატიმრობა 5-დან 16 წლამდე.

გუნება და ადამიანი

უკ ეევ ეტნას

რომი. დასასრულს **უახლოვდება მზადება ევროპაში უდიდესი მოქმედი ვულკანის ეტნის ფერდობებზე ასაფეთქებელ სამუშაოთა განსახორციელებლად. გაბურღეს შურფები და მათში ჩადეს ფეთქებადი ნივთიერებანი. მთავრდება აგრეთვე მეორე „დაცვითი“ ზოლის შექმნა, რომელშიც შედის ღრმა ქვაბურა და დამბა.**

ამ ღონისძიებათა მიზანია ლავის მოძრაობის შეკავება და მისი გადარვარებული ნაკადების უკიდურესი რაიონებისაკენ წარმართვა. თუმცა ამ ოპერაციას ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავს, რომლებსაც მიიჩნიეთ, რომ ასაფეთქებელი სამუშაოები დაარღვევს რაიონის ეკოლოგიურ წონასწორობას.

ჟურნალისტებმა, რადიო და ტელეკომენტატორებმა შეახეს ვულკანის ფერდობებზე დაუნიანებლად შემორჩენილი ხასტუროები და კემპინგები. ისინი დაწვრილებით გააშუქებენ მომავალ ამბებს.

ესპანეთი

შეთანხმება რატიფიცირებულია

მადრიდი. ესპანეთის **სენატმა (პარლამენტის ზედა პალატა) რატიფიკაცია უყო ესპანეთ-ამერიკის შეთანხმებას მეგობრობის, თანადგომისა და თანაშრომლობის შესახებ.** წინათ შეთანხმება უკვე რატიფიცირებული იყო ქვედა პალატის — დეპუტატთა კონგრესის მიერ, და ამრიგად მას კანონის ძალა მიეცა.

შეთანხმება შარშან ზაფხულში დადო წინანდელმა ცენტრისტულმა მთავრობამ.

СОფლის მშენებელთა ფეკრება

საქართველოს სსრ სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს სისტემის მოწინავე მუშებმა თავიანთ მეხუთე რესპუბლიკურ შეკრებაზე, რომელიც თბილისში გაიმართა, სრული უფლებით ილაპარაკეს მათი ხელით გამოჭედილი შრომითი წარმატებების შესახებ.

მარტო შარშან მათ ვადამდე ჩააბარეს საექსპლოატაციოდ კინღღიის მეფრინველეობის ფაბრიკის პირველი რიგი, მუკუზნის ღვინის ქარხანა, ხობის, ოქუმხს, ქონჩარის ჩაის ფაბრიკები, მეცხოველეობის, მებოცვრეობის კომპლექსები, სათბურები, ელევატორები, წისქვილები, კომბინირებული საკვების საწარმოები, სკოლები, საცხოვრებელი სახლები, სბავშვო ბაღ-ბაღები, სხვა ობიექტები. წარმატებანი, ძირითადად, შრომის ნაყოფიერების გადიდების შედეგად არის მიღწეული.

ამ და მრავალ სხვა მიღწევაზე იყო ლაპარაკი შეკრებაზე.

ორატორებმა ერთ-ერთ ყველაზე არსებითს რეზერვად დაასახელეს წარმოებაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევათა დანერგვა. უკანასკნელ წლებში სოფლის მშენებლებმა აითვისეს და წარმატებით იყენებენ ნაკეთობებს, რომლებიც უზრუნველყოფს მშენებლობის ინდუსტრიალიზაციას. სამშენებლო სამუშაოების ავტომატიზაციისა და მექანიზაციის მეოხებით ხელის შრომის წილი საშუალოდ 12 პროცენტით შემცირდა.

შეკრებაზე მოხსენება გააკეთა საქართველოს სსრ სასოფლო მშენებლობის მინისტრმა ი. ხარატიშვილმა.

№2 ტრესტის კომპლექსური ბრიგადის ხელმძღვანელმა, სოციალისტური შრომის გმირმა დ. ბაღდავაძემ, №3 ტრესტის ელექტროშემდუღებელმა შ. ლომიძემ და სხვებმა დამსწრეთ გაუზიარეს მუშაობის გამოცდილება, იკისრეს გადიდებული სოციალისტური ვალდებულებანი.

შეკრებლებმა განსაკუთრებული ინტერესით მოისმინეს დარგის საუკეთესო კოლექტივის წარმომადგენლის — №4 ტრესტის ბრიგადირის ნ. ტურაშვილის გამოსვლა. ტრესტის კოლექტივმა ვადამდე შეასრულა გასული წლის გეგმა და აწარმოვა 2,4 მილიონი მანეთის ზეგეგმითი სამუშაობი.

შეკრებლებმა მიიღეს მმართველობა საქართველოს სსრ სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს ყველა მუშის, მემონტაჟისა და მექანიზატორისადმი. მმართველობაში, კერძოდ, ნათქვამია, რომ საქართველოს სსრ სასოფლო მშენებლობის სამინისტროს მუშათა მეხუთე რესპუბლიკური შეკრება მიმდინარეობს მეთერთმეტე ხუთწლედის მესამე წელს, როცა საქართველოს მშრომელები მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად ახორციელებენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებებში დასახულ გრანდიოზულ ამოცანებს. მიმდინარე ხუთწლედში სოფლის მშენებლებმა უნდა შეასრულონ მილიარდ 300 ათასი მანეთის სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები.

შეკრების მონაწილეებმა გამოთქვეს მტკიცე რწმენა, რომ რესპუბლიკის სოფლის მშენებლები კვლავაც განამტკიცებენ შრომის, საწარმოო და სახელმწიფო დისციპლინას, სრულ წესრიგს დაამყარებენ ყველა უბანზე, კიდევ უფრო მაღლა ატარებენ სოციალისტური შეჯიბრების დროშას, წარმატებით შეასრულებენ 1983 წლის მთლიანად ხუთწლედის გეგმებსა და ვალდებულებებს.

შეკრების მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი გ. ანდრონიკაშვილი, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ი. ქედიშვილი. (საქინფორმი).

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება

საქართველოს სსრ დამსახურებული საცირკო კოლექტივის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

საბჭოთა საცირკო ხელოვნების განვითარებაში წვლილისათვის და დაარსების 25 წლისთავთან დაკავშირებით **საქართველოს სსრ დამსახურებული საცირკო კოლექტივი** დაჯილდოდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე პ. გილაშვილი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი თ. ლაშკარაშვილი.

თბილისი.

1983 წლის 10 მაისი.

საპატიო წოდებათა მინიჭება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით ქართული საბჭოთა საცირკო ხელოვნების განვითარებაში წვლილისა და ნაყოფიერი საშემსრულებლო მოღვაწეობისათვის საქართველოს სსრ დამსახურებული საცირკო კოლექტივის მსახიობებს მიენიჭათ საპატიო წოდება:

„საქართველოს სსრ ხალხური არტისტი“: ჭეიდლიშვილს ალექსანდრე გიორგის ძეს — თბილისის სახელმწიფო ცირკის დირექტორს.

„საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტი“: ერისთავს ალექსანდრე ალექსანდრეს ძეს— მთავარ რეჟისორს, **კალამაშვილს** აბესალომ აქვსენტის ძეს — მსახიობს, **კონიაევს** რუდოლფ გაბრიელის ძეს — თბილისის სახელმწიფო ცირკის მთავარ დირიჟორს, **კუტალაძეს** ანზორ შარდენის ძეს — მსახიობს.

„საქართველოს სსრ კულტურის დამსახურებული მუშაკი“: გულელოვს გიორგი მიხეილის ძეს — მხატვარს, **თევზაძეს** გიორგი სერგის ძეს — ქართული საცირკო კოლექტივის დირექტორს.

„საქართველოს სოფლის მეურნეობა“ № 4

გამოვიდა საქართველოს სსრ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სახელმწიფო კომიტეტის. ყოველთვიური სამეცნიერო-პოპულარული ჟურნალის „საქართველოს სოფლის მეურნეობის“ მორიგი, მეოთხე ნომერი.

გაგრა 2000 წელს

ქალაქ გაგრის მიმავალზე ზურგვამ გაიერთიანა ორი პრობლემა: მისი განაშენიანების გენერალური გეგმის რეალიზაცია და ნაპირსაცავი სამუშაოების განხორციელება. როგორი იქნება ეს პოპულარული შავიზღვისპირა კურორტი 2000 წლისათვის? ეს საკითხი უკვე დღეს წყდება, და არა მარტო არქიტექტორთა პროექტებში, არამედ საინჟინრო-ტექნიკური ღონისძიებების მთელი კომპლექსის პრაქტიკული ხორცშესხმითაც. საქმის ახლანდელი ვითარებისა და ქალაქ გაგრის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივების ყოველმხრივ განხილვას მიეძღვნა მეცნიერებისა და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის რესპუბლიკური საყოორდინაციო საბჭოს ქალაქმშენებლობისა და საქალაქო მეურნეობის სამუშაო ჯგუფების გასვლითი სხდომა.

ქალაქის განაშენიანების გენერალური გეგმის განხილვაში პირველად ჩაბეს მეცნიერ რესპუბლიკის სპეციალისტები და ფართო საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები. პარტიის გაგრის საქალაქო კომიტეტის დარბაზში შეიკრიბნენ საქართველოსა და აფხაზეთის სახმშენის, სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის, ფინანსთა სამინისტროს, მშენბანკის, ბუნების დაცვის სახელმწიფო კომიტეტის მუშაკები, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის, შემოქმედებითი კავშირების წარმომადგენლები, პარტიული, საბჭოთა და პროფკავშირული მუშაკები.

თათბირის დაწყების წინ მისმა მონაწილეებმა იმოგზაურეს თავლწარმტაცი სანაპიროს გასწვრივ, სადაც უკანასკნელი წლის მანძილზე „საქართველოს ავტომობილთა საზოგადოებრივი კონტროლის“ სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებამ აღადგინა ათობით კილომეტრი გადარეცხილი პლაჟი.

ამ პრობლემას საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი და რესპუბლიკის მთავრობა დიდ ყურადღებას უთმობენ. ნაპირის ეროზია შეინიშნება 320 კილომეტრიანი ხოლის დიდ ნაწილზე. შავიზღვისპირეთის მიწების დაცვა არა მარტო საკურორტო, არამედ სახალხო-სამეურნეო პრობლემაც არის. აფხაზეთის პირობებში, სადაც სუბტროპიკული კულტურები მოჰყავთ, ძვირფასია ყოველი გოჯი მიწა. მაგრამ მარტო გალის რაიონში ზღვა ყოველწლიურად რეცხავს 12 ჰექტარამდე ნაყოფიერ ნიადაგს.

როგორც პრაქტიკამ გვიჩვენა, მთებიდან ჩამოზიდული ქლაქმექმენელი მასალა ერთიორად იაფია და უფრო საიმედოდ ამაგრებს ნაპირს, ვიდრე ვეებერთელა ბეტონნის ნაგებობანი. თათბირზე „საქზღვანაპირდაცვის“ გენერალურმა დირექტორმა ა. გ. კიკნაძემ თავის გამოსვლაში აღნიშნა, რომ აუცილებელია ნაპირების დაცვის ერთიანი პროგრამა ერთობლივად განახორციელოს ყველა ორგანიზაციამ, რომლებიც მათ ექსპლოატაციას უწევენ.

გაგრის გენერალური გეგმის საერთო პრინციპები 2000 წლამდე და ქალაქის განაშენიანების მიმდინარეობა შეკრებილთ გააცნო საქართველოს ქალაქმშენებლობის სახელმწიფო საპროექტო ინსტიტუტის მთავარმა არქიტექტორმა ნ. ვ. მიქაძემ, ქალაქის ისტორიული ნაწილის განვითარებისა და მისი არქიტექტურული სახის ჰარმონიის, მწვანე ზონის ჩამოყალიბებისა და კეთილმოწყობის საარსებო პრობლემებზე ილაპარაკეს თათბირზე გამოსულებმა — გაგრის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ დ. მ. დოღონაძემ, საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის გამგეობის პრეზიდიუმის წევრებმა ს. შ. კინწურაშვილმა და ვ. ვ. დავითაიამ, ქალაქ გაგრის არქიტექტორთა საბჭოს წევრებმა ბ. ა. მამინაიშვილმა, ა. ვ. ჯიბლაძემ და მ. ი. ჩხენკელმა, აფხაზეთის სახმშენის თავმჯდომარემ რ. ს. მიქაუთაძემ, პოეტმა ი. კოთარბამ, საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანმა გ. შ. ცაცანაშვილმა, საქართველოს პროფსაბჭოს მდივანმა ზ. ა. ლაბახუამ, რესპუბლიკის სახმშენის თავმჯდომარემ გ. ზ. მირიანაშვილმა, პარტიის გაგრის საქალაქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ე. ე. კაბამ.

გამოსულებმა აღნიშნეს გენერალური გეგმის ფართო საჯარო განხილვის დადებითი ეფექტი და რეკომენდაცია მისცეს ამგვარი პრაქტიკა რესპუბლიკის სხვა ქალაქებშიც გაავრცელონ. მეცნიერულ-ტექნიკური შესაძლებლობების ახალი დონე განსაზღვრავს ბუნების დაცვისა და ქალაქმშენებლობის პრობლემებისადმი ახალ მიდგომას. საჭიროა აქტიური პროპაგანდა გავუწიოთ მათ, საზოგადოების ფართო განხილვის საგნად ვაქციოთ. ეს ხელს შეუწყობს ქალაქმშენებლობის დისციპლინის განმტკიცებასაც, როგორც რესპუბლიკის ქალაქებისა და სოფლების გენერალური გეგმების თანამიმდევრული განხორციელების საფუძველს.

თათბირის შედეგები შეაჯამა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა გ. ა. ანდრონიკაშვილმა. (საქინფორმი).

როგორი უნდა იყოს მიკრორაიონების საბჭოები?

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებულ პარტიული და საბჭოთა მუშაკების კვალიფიკაციის ამაღლების მუდმივმოქმედ კურსებზე დამთავრდა მიკრორაიონების საბჭოების კომიტეტების თავმჯდომარეთა სემინარი. სემინარის მონაწილეებმა მოისმინეს ლექციები და მოხსენებები სკკპ XXVI ყრილობისა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის ნოემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად მიკრორაიონების საბჭოების აქტუალური ამოცანების შესახებ. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო მიკრორაიონების საბჭოების მიკრორაიონების საბჭოების, როგორც საზოგადოებრივი ორგანოების როლს ადგილებზე სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობის ამოცანათა წარმატებით გადაწყვეტის ხელშეწყობის საქმეში, საბჭოების მუშაობის მრწინავე გამოცდილების შესწავლასა და განზოგადებას, მისი სტილისა და მეთოდების შემდგომ სრულყოფას.

სემინარის მონაწილეებს შეხვდა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამხ. პ. გ. გილაშვილი. გამიმართა საუბარი, რომლის დროს განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო მიკრორაიონების საბჭოების ორგანიზატორული საქმიანობის შემდგომი გაუმჯობესების საკითხებს, მათი მუშაობის დემოკრატიული პრინციპების დამკვიდრებას, ბიუროკრატიზმის გამოვლინებათა აღმოფხვრას. კერძოდ, საუბარი ეხებოდა მშრომელთა სამართლებრივი, კომუნალური, საყოფაცხოვრებო, სავაჭრო და სხვა სახეობათა მომსახურების სრულყოფაზე მიკრორაიონების საბჭოების გავლენის გაძლიერების გზებს. აღინიშნა, რომ მიკრორაიონის საბჭოებმა მაქსიმალურად უნდა გამოიყენონ თავიანთი საზოგადოებრივ-საკონტროლო ფუნქციები, დარაზმონ მოსახლეობა სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების გადაწყვეტილებების, ზემდგომი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დადგენილებების განხორციელებისათვის, განამტკიცონ მათი კავშირი დეპუტატებთან, საბჭოების მუდმივ კომისიებთან, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან.

გამოიცა რუმინეთში

საქართველოს და რუმინეთის ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიაში ახალი ფურცელი ჩაწერა კრებულმა „ბატილმა“, რომელიც ბუქარესტში გამოუშვა გამომცემლობა „ედიტურა უნივერსმა“. კრებულში დაბეჭდილია თანამედროვე ქართველ მწერალთა საუკეთესო მოთხრობები, რომლებიც ქართული კულტურის დიდმა მეგობარმა, რუმინელმა მწერალმა მარჩელა პეტრიშორამ თარგმნა.

რუმინელი მკითხველები გაეცნობიან ნიკო ლორთქიფანიძის, კონსტანტინე ლორთქიფანიძის, ლევან გოთუას, ნოდარ დუმბაძის, ჭაბუა ამირეჯიბის, თამაზ ჭილაძის, რევაზ ინანიშვილის, ოტია იოსელიანის, გურამ ხარაიძის, ნოდარ წულეისკირის — სულ 25 ავტორის ნაწარმოებებს.

საქართველოს და რუმინეთის ლიტერატურათა თანამეგობრობა, რომელიც ასეულ წლებს ითვლის, მდიდრდება და ვითარდება. ეს კრებული კიდევ ერთი ნაბიჯია ამ გზაზე.

რუმინეთში უკვე გამოიცა ქართული პროზიისა და პროზის ანთოლოგიები, ქართველი საბჭოთა მწერლების დიდი ნაწარმოებების ცალკეული თარგმანები.

(საქინფორმი).

გულთბილად, სტუმართმოყვარულად

ქართველი მსახიობები მექსიკაში

მექსიკო. მექსიკელები გულთბილად და სტუმართმოყვარულად ხვდებიან ქართველ მსახიობებს, რომლებიც გამოდიან აქ მექსიკაში მიმდინარე სსრ კავშირის კულტურის კვირეულის ფარგლებში. კულტურისა და ხელოვნების მოყვარულთა დიდი ინტერესი გამოიწვია, კერძოდ, საქართველოს ხალხური ცეკვის სახელმწიფო აკადემიური დამსახურებული ანსამბლის, აგრეთვე ვოკალურ-ინსტრუმენტული ანსამბლის „ცისფერი ტრიოს“ გამოსვლებმა.

უდიდესი წარმატებით ჩაიარა ქართველი მსახიობების უკვე სამმა კონცერტმა — ერთმა დედაქალაქის უდიდეს თეატრ „ბელასს არტესში“ და ორმა — საკონცერტო-საგამოფენო დარბაზ „აუდიტორიო ნასიონალში“. ტემპერამენტიანმა მექსიკელებმა ღირსეულად შეაფასეს ცეკვა „ყაზეგური“, რომელშიც ბევრი საერთო დაინახეს თავიანთ ეროვნულ საცეკვაო ფოლკლორთან. მქუხარე ტაში გამოიწვია დიდი ოსტატობითა და არტისტიზ

აგრძელებენ მაიაკოვსკის ტრადიციებს

მოსკოვი. (საქინფორმის სპეც. კორ.). „საბჭოთა პოეტები — ვლადიმერ მაიაკოვსკის“ — საღამოების ციკლი ასეთი დეკემბრის მიმდინარეობს მოსკოვში, დიდი პოეტის სახელმწიფო მუზეუმში, მისი დაბადების 90 წლისთავის წელს. ამ პოეტური შეხვედრების ორგანიზატორებმა გადაწყვეტეს განაგრძონ რევოლუციის ტრიბუნის ტრადიციები, რომელიც გამოდიოდა პოლიტექნიკურ მუზეუმში, მოგზაურობდა ქვეყანაში და თავის ლექსებს კითხულობდა.

10 მაისს მოსკოველ მკითხველთა სტუმარი იყო სოციალისტური შრომის გმირი, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ირაკლი აბაშიძე, მხატვრული სიტყვის გამოჩენილი ოსტატი, რომლის ნაწარმოებებს ფართოდ იცნობენ ჩვენი მრავალეროვანი ქვეყნის პოეზიის მოყვარულები და საზღვარგარეთი კითხველები, ლაპარაკობდა იმ უდიდეს გავლენაზე, რომელიც მის შემოქმედებაზე მოახდინა დიდი პროლეტარული პოეტის ცხოვრებამ და მოღვაწეობამ.

მან ხაზგასმით თქვა, რომ ახალგაზრდა მაიაკოვსკის პოეტურმა გამოსვლებმა საქართველოში მისი მოგზაურობის დროს დაუვიწყარი, წარუშლელი კვალი დატოვა, მკითხველთან პუბლიცისტურად მგზნებარე შემოქმედებითი ურთიერთობის ნიმუში გახდა. დღევანდელი გამოსვლა იმ სახლში, სადაც დიდი მაიაკოვსკი ქმნიდა, — განსაკუთრებით პასუხსაგები და ამაღელვებელია, ხაზი გაუსვა ი. აბაშიძემ. მსურს კვლავ გავიმეორო მისი იუბილეს წელს: დიდია ჩვენი ეპოქის დიდი პროლეტარული პოეტის გავლენა მსოფლიო პოეზიის განვითარებაზე, იგი იყო და სამუდამოდ რჩება ჩვენს მასწავლებლად.

ქართველმა სტუმარმა ილაპარაკა მაიაკოვსკის შესახებ მის თანამედროვეთა მოგონებების მშვენიერ წიგნზე, რომელიც რესპუბლიკაში გამოიცა, მის სამშობლოში პოეზიის ტრადიციად ქცეულ დღესასწაულზე. ი. აბაშიძემ მსმენელებს გააცნო თავისი ახალი ნაწარმოებები, რომელთა შორის იყო მაიაკოვსკისადმი მიძღვნილი ლექსები. მან პასუხი გასცა მოსკოველ პოეზიის მოყვარულთა მრავალ შეკითხვას, ესაუბრა თავის უახლოეს გეგმებზე.

საღამოში მონაწილეობდნენ დედაქალაქელი პოეტი მთარგმნელები, რომლებმაც ფართოდ გააცნეს დამსწრეთ ი. აბაშიძის შემოქმედებითი გზა.

— საქართველოში, სადაც ასე ძლიერია პოეტური ტრადიციები, რომლებიც დასაბამს ძველ საუკუნეებში იღებს, — თქვა პოეტმა მთარგმნელმა ა. მეეიროვმა, — ძალზე ძნელია იყო პოეტი. ჭეშმარიტად გამოჩენილი ადამიანი, რომლის შემოქმედებაც გასაგები, ახლობელია ხალხისათვის, — ასეთია ირაკლი აბაშიძე, რომელსაც ფართოდ იცნობენ რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთაც. ნაწარმოებთა თარგმანი კი ვერასოდეს აღწევს ორიგინალის სიმაღლეს.

მისი ლექსები თითქოს ერთი ამოსუნთქვით არის დაწერილი, გამსჭვალულია ღრმა ფილოსოფიური აზრით და ამიტომ ემოციური ზემოქმედების უდიდეს ძალას ფლობს.

ა. მეეიროვმა წაიკითხა თარგმანები მოთა რუსთაველისადმი მიძღვნილი ციკლიდან, ი. აბაშიძის ახალი ლირიკული ლექსები, აგრეთვე თავისი ახალი ნაწარმოებები საქართველოზე, მომავ საბჭოთა ხალხების მეგობრობაზე.

შეკრებილთ თავისი ახალი ნამუშევრები — ი. აბაშიძის ნაწარმოებთა თარგმანები გააცნო ი. რიაშეინცევმა. ახალგაზრდა პოეტებმა, მაიაკოვსკის სახელობის პრემიის ლაურეატებმა, რომელსაც საქართველოში ანიჭებენ, — მ. ხეთაგურმა და ა. ტკაჩენკომ წაიკითხეს უფროსი მასწავლებლის, დამრიგებლისა და მეგობრისადმი მიძღვნილი ლექსები. საღამო დამთავრდა კომპოზიტორ ვ. ლოზოვოის გამოსვლით, რომელმაც შეასრულა თავისი სიმღერები ი. აბაშიძის ლექსებზე „მშვიდობა მსოფლიოს“ და „სამშობლო“.

სპარტაკიადის პირველი სტარტები

სსრ კავშირის ხალხთა VIII საზაფხულო სპარტაკიადის ფინალურ ასპარეზობაში ყველაზე ადრე ჩაებნენ კალათბურთელ ქალთა გუნდები. ეს იმის გამო მოხდა, რომ საბჭოთა ნაკრები მსოფლიოსა (24 ივლისი — 6 აგვისტო) და ევროპის (11-18 სექტემბერი) ჩემპიონატებისათვის უნდა მოემზადოს. სასპარტაკიადოდ გუნდები მოსკოვში შეიკრიბნენ. კოლექტივები დაყოფილი არიან „ა“, „ბ“, „ვ“, და „გ“ ჯგუფებად. პირველ სამ ჯგუფში შეხვედრები დაიწყება დღეს, ხოლო „გ“ ჯგუფში უკვე გაიმართა ორი ტურის შეხვედრები. გთავაზობთ ამ მატჩების შედეგებს: ყირგიზთი-თურქმენეთი — 88:60, ლენინგრადი-უკრაინა — 68:64, აზერბაიჯანი-უკრაინა — 53:118, ლენინგრადი-თურქმენეთი — 144:27.

„ა“ ჯგუფიდან ფინალურ ოქტეტში გასასვლელად იბრძოლებენ სომხეთის, ყაზახეთის, ტაჯიკეთისა და რუსეთის ფედერაციის გუნდები, „ბ“ ჯგუფიდან — ესტონეთის, ლატვიის, საქართველოსა და ლიტვის, „ვ“ ჯგუფიდან — მოლდავეთის, უზბეკეთის, მოსკოვისა და ბელორუსიის კოლექტივები. თითოეულ ჯგუფში I-II ადგილზე გასული გუნდები ფინალურ ოქტეტში ეისპარეზებენ, დანარჩენები კი IX-XVII ადგილებს გაითამაშებენ.

საბურნირო ორბიტა

ველოსპორტი. მშვიდობის ველორბოლის სამი ეტაპის (ტორუნი-პოზნანი, 150 კმ) შემდეგ პირად ჩათვლაში კვლავ ლიდერობს საბჭოთა ველოსიპედისტი ოლეგ ჩუკა. რაც შეეხება მესამე ეტაპს, იგი მოიგო ლუდგიგ ოლაფმა (გდრ), სამი ეტაპის შემდეგ გუნდურ ჩათვლაში წინაარის გდრ-ის ნაკრები. მეორე ადგილზე არიან სსრ კავშირის, მესამეზე — ჩეხოსლოვაკიის ველოსიპედისტები.

სამი მსოფლიო რეკორდი დაამთავრეს თბილისის ველოსტადიონზე თვალიანთი გამოსვლა მოსკოველმა ველოსიპედისტებმა ა. რომანოვმა და ა. შოპინმა: 100 კილომეტრზე ლიდერის გამოდევნებით რბოლაში (1 საათი, 13 წუთი და 31 წამი), 50 კილომეტრზე (36 წუთი და 05 წამი) და ერთსაათიან რბოლაში (83 კმ და 262 მ). ე. რაიშმა (გდრ) თბილისის ველოტრეკის რეკორდი დაამყარა ადგილიდან 1000 მეტრზე ჰიტში (1.04,983). სპრინტში საქართველოს ველოვეზიის „დიდ პრიზს“ დაეუფლა ტულელი ს. კობილოვი, 4 კილომეტრზე გამოდევნებით გუნდურ რბოლაში გაიმარჯვეს ლენინგრადელებმა (ვ. მანაკოვი, ა. კრასნოვი, ნ. კუზნეცოვი და ო. კლენნიკოვი) — 4 წუთი და 19,827 წამი.

რებუსი. კიევში გაიმართა ევროპის ჩემპიონატის პროგრამით გათვალისწინებული შეხვედრა სსრ კავშირისა და მაროკოს ნაკრებ გუნდებს შორის. გაიმარჯვეს მასპინძლებმა — 17:12. საბჭოთა ნაკრებს შემადგენლობაში ისაპარეზა ქართველმა რეგბისტმა ლილუაშვილმა. ჯერჯერობით გათამაშების ცხრილს სათავეში უდგანან რუმინელები — 12 ქულა. მომდევნო ადგილებზე არიან საფრანგეთის — 10 ქულა (ტურნირი დაამთავრა), სსრ კავშირის და იტალიის გუნდები — 9-9 ქულა. საბჭოთა რეგბისტები თავის ბოლო ორ მატჩს გამართავენ რუმინელებთან (15 მაისს) და იტალიელებთან (22 მაისს).

კლასიკური ჭიდაობა. მოსკოვის სპარტაკიადის პროგრამით დამთავრებულ შეჯიბრებაში სხვა სპორტსმენებთან ერთად პირველი ადგილები მოიპოვეს ჩვენმა მოსკოველმა თანამემამულეებმა მ. მამიაშვილმა (74 კგ-მდე წონითი კატეგორია) და გ. გურჩიანმა (90 კგ).

ფუალბური. ლოს-ანჟელესში გრძელდება მსოფლიო თასის გათამაშება. სსრ კავშირის ნაკრებმა მეოთხე ტურში მოუგო აშშ-ს გუნდს ანგარიშით 7:6. მეხუთე ტურში ჩვენმა სპორტსმენებმა დაამარცხეს კუბელები — 13:9. ჯერჯერობით საბჭოთა წყალბურთელებს 7 ქულა აქვთ და ერთერთი საპრიზო ადგილის დაკავების შანსს ინარჩუნებენ.

ბადრაკი. საბჭოთა დიდოსტატები იური ბალაშინი და ნინო გურიელი განაგრძობენ თავიანთ გამოსვლებს ჩინეთში. ხანჯოლში პირველმა დაამარცხა ჟენგუანი, მეორემ — კუან სინი. ჩვენი მოჭადრაკეები ახლა შანხაიში ითამაშებენ.

ძიუ-დო. პარიზში მიმდინარე ევროპის ჩემპიონატში პირველობა მოიპოვეს საბჭოთა ათლეტებმა ვ. დივისენკომ (95 კგ-მდე, წონითი კატეგორია) და ხ. ბიქ-თაშევმა (95 კგ-ს ზემოთ).

ჭრიკი. ბულგარეთის ქალაქ ვარნაში მიმდინარე ევროპის ჩემპიონატის ნახევარფინალში თორმეტივე საბჭოთა ძალოსანი გავიდა. ნახევარფინალური ორთაბრძოლები მოიგეს ნენინმისკელმა ი. ალექსანდროვმა (54 კგ), ჩელიაბინსკელმა ბ. გალკინმა (67 კგ), ჩებოქსარელმა ვ. მელნიკმა (75 კგ), დონეცკელმა ა. იაგუბკინმა (91 კგ). ნახევარფინალური შეხვედრები წაიგეს ყარაგანდელმა ბ. ესკანოვმა (48 კგ) და ალმაათელმა ვ. დემიანენკომ (მძიმე წონა), რომლებმაც საბოლოოდ ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს.

ციცერონი ეკრანზე

საქართველოს ტელევიზიის ერთი ჟვირის პროგრამა

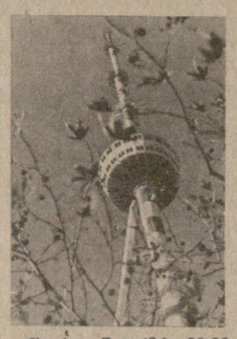

ორშაბათი, 16 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „სურათები, წლები“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ბიწის მკურნალი“. 10.50 — „ცხოველთა სამყაროში“ (მ.). 11.50 — სატელევიზიო დადგმა „სიღარიბე სატრახისი არ არის“. 13.30 — მოსწავლეთათვის — სსრ კავშირის კონსტიტუცია. 16.00 — მოსწავლეთათვის — რუსული ენა. 16.30 — სატელევიზიო კინოდარბაზი ბავშვებისათვის „ცისკარა“. მხატვრული ფილმი „თემური და მისი რაზმი“. I სერია. 17.35 — მოსწავლეთათვის — კონცერტი „საგაზაფხულო“. 18.00 — მულტიპლიკაციური ფილმი „სიმღერა“. 18.10 „ვერნისაჟი“. 18.30 — „მეცნიერის გახსენება“ — აკადემიკოსი ა. შენგელია. 19.00 — „სამი სოფლის ყრილობა“. 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „მოამბე“. 20.30 — „საერთაშორისო დღიური“. 21.00 — სიმონ ჩიქოვანი — „ხეები იზრდებიან, ბოლომდე იზრდებიან“. 21.55 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35— სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „თამბაქოს კაპიტანი“. 24.00 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.40 — კინონარკვევი „ბალხარიო“. 16.50 — მოსწავლეთათვის — საქართველოს ისტორია. 17.20 — კინონარკვევი „ერგაკი“. 17.30 — აბიტურიენტთათვის ქიმია. 18.15 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი — „იულკა, ვასკა და სხვები“. 18.50 — განცხადებები.

სამშაბათი, 17 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — „ჩვენს დიად სამშობლოში“ — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ამსენიევი“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — კინოჟურნალი. „ვარსკვლავა“. 11.30 — სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „თამბაქოს კაპიტანი“. 12.55 — დოკუმენტური ფილმი „დიდი მზის მხარეში“. 13.30 — ქართული ენის ტელეკურსი. 16.00 — შევისწავლოთ ინგლისური ენა. 16.30 — სატელევიზიო კინოდარბაზი ბავშვებისათვის. „ცისკარა“. მხატვრული ფილმი „თემური და მისი რაზმი“. II სერია. 17.35 — მულტიპლიკაციური ფილმი — „მუკი სწრაფმავალი“. 17.55 — განცხადებები. 18.00 — მოსწავლეთათვის „გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავისათვის. „წიგნადშეკვრული სხივები“. 18.35 — ახალგაზრდობისათვის — „სტუდენტური დღეები-83“. გადაცემა „სტუდენტის სიტყვა და საქმე ერთია“. 19.10 — „საქართველოს საფეხბურთო პირველობაზე“. (მიმოხილვა). 19.25 — გადაცემა „პროპაგანდისტი“. 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „მოამბე“. 20.30 — „მღერის საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი ცისანა ტატიშვილი“ (მ.). 20.55 — გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავისათვის. „ჯაყოს ხიზნები“ მოსკოვის სამხატვრო თეატრის სცენაზე. 21.55 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — საერთაშორისო შეხვედრა ფეხბურთში. ავსტრიისა და სსრ კავშირის ნაკრები გუნდები (გადმოცემა ავსტრიიდან). შესვენების დროს (23.20) ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.40 — ქართული დოკუმენტური ფილმი „მზიანი ფრესკები“. 16.50 — მოსწავლეთათვის — გეოგრაფია. 17.35 — კინონარკვევი „მოგზაურობა ატრაქციონის ქვეყანაში“. 17.45 — მოსწავლეთათვის — ხაზვა. 18.30 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „დიალოგი მზესთან“. 18.50 — განცხადებები.

ოთხშაბათი, 18 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ყველა მისი ვაჟიშვილი“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — სატელევიზიო დადგმა „წარღვნა“. I და II სერია. 12.30 — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „სერგო ზალარაძე“. 13.30 — მათემატიკის ტელეკურსი. 16.00 — შევისწავლოთ გერმანული ენა. 16.30 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „შემოქმედნი“. 17.20 — „ბავშვებს ცხოველების შესახებ“ (ლენინგრადდან). 17.50 მულტიპლიკაციური ფილმი. 18.05 — მოსწავლეთათვის „შეხვედრა მწერალთან“. 18.45 — კონცერტი „ეს გაზაფხული თბილისს“. 19.30 — „მოამბე“. 20.00 — ოლიმპიური ტურნირის შესარჩევი მატჩი ფეხბურთში: ბულგარეთისა და სსრ კავშირის ნაკრები გუნდები (გადმოცემა ბულგარეთიდან). შესვენების დროს — გადაცემა „თუ გინდა, რომ იყო ჯანმრთელი“ (მ.). 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.40 — ახალგაზრდობისათვის „სტუდენტური დღეები-83“. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მხატვრული თვითმოქმედება. 23.50 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.45 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „გურუმსარის ცისარტყელა“. 16.55 — მოსწავლეთათვის ქართული ლიტერატურა. 17.40 — საატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ბრძოლის საათი“. 17.50 — მოსწავლეთათვის — მათემატიკა. 18.35 — მულტიპლიკაციური ფილმი „ტყის სასადილო“. 18.50 — განცხადებები.

ხუთშაბათი, 19 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ბავშვთა ნახატების გამოფენა“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „მხიარული ცისარტყელა“. 11.00 — მეექვსე კლასის მოსწავლეთათვის — მათემატიკა. 11.30 ახალგაზრდობისათვის — „სტუდენტური დღეები-83“. ერთი დღე პუშკინის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტში. 12.35 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი „მეტოქეები“. 13.20 — საბავშვო იუმორისტული კინოჟურნალი „ერალაში“. 13.30 — აბიტურიენტთათვის — ბიოლოგია. 16.00 — შევისწავლოთ ფრანგული ენა. 16.30 — მულტიპლიკაციური ფილმების პროგრამა. 16.55 — „ხალხური შემოქმედება“ — კონცერტი. 17.30 — „ჩვენი საკონსულტაციო დარბაზი“. 18.00 — ვ. ი. ლენინის სახელობის საკავშირო პიონერული ორგანიზაციის დაბადების დღისადმი მიძღვნილი გადაცემა. 19.00 — „მოლეონთა ლენინური უნივერსიტეტი“ — „ორი მსოფლიო, ორი პოლიტიკა“ (მ.). 19.30 — მოსწავლეთათვის — „პიონერთა მუზეუმი“. 19.45— „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „მოამბე“. 20.30 — „ცეროდენას ეკრანი“. 20.55 — „სპორტული კალეიდოსკოპი“. 21.55 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — „შემოქმედებითი პორტრეტები“ — კინოოპერატორი ლომერ ახლელედიანი. 00.05 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.40 — ქართული დოკუმენტური ფილმი „გაზაფხული“. 16.50 — მოსწავლეთათვის — სსრ კავშირის ისტორია. 17.35 — სატელევიზიო კინოდარბაზი ბავშვებისათვის. „ცისკარა“. 1. მულტფილმი „ვინ, თუ არა შენ“, 2. მხატვრული ფილმი „მიშუკი“. 18.50 — განცხადებები.

პარასკევი, 20 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „გამარჯვების ფერი“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — სატელევიზიო დადგმა „დრამა ნადირობისას“. I და II სერია. 12.50 — დოკუმენტური ფილმი „ალი-ბეკის ჯიგიტები“. 13.30 — ფიზიკის ტელეკურსი. 16.00 — საშინაო დავალების ანალიზი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში. 16.30 — მულტიპლიკაციური ფილმების პროგრამა. 17.10 — „წოსწავლეთათვის — „თეატრი“ და ბავშვები“. 17.55 — კინონარკვევი „ფერადი ქვები“. 18.15 — „პასუხი ტელემაყურებელთა შეკითხვებზე“. 18.45 — ახალგაზრდობისათვის „სტუდენტური დღეები-83“. „ახალგაზრდობა“ სატელევიზიო პროგრამა. 19.45 — „დღეს მსოფლიოში“ (მ.). 20.00 — „მოამბე“. 20.30 — გეორგიევსკის ტრაქტატის 200 წლისთავისათვის — „ქართული მეცნიერების მოამაგე“ — მ. პოლევექმოვი. 21.05 — „ქართული მუსიკის სიახლენი“ — ოთარ თაქთაქიშვილის საორკესტრო პიესები. 21.45 — კინონარკვევი. 21.55 — „საქართველოს სანაოსნო — ცისფერ გზებზე“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.40 — „ამბავი ნამდვილი ადამიანებისა“ — მხატვრული ფილმი „გასაღების გადაცემა არ შეიძლება“. 00.25 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.40 — ქართული დოკუმენტური ფილმი „მთაწმინდა“. 16.50 — მოსწავლეთათვის — ფიზიკა. 17.20 — კინონარკვევი — „იუვესკი“. 17.35 — „მოსწავლეთათვის — ხაზვა. 18.20 — ქართული სატელევიზიო მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი — „ოთხი შარვალი და ერთი ჩითის კაბა“. 18.50 — განცხადებები.

შაბათი, 21 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — ქართული სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ახალგაზრდობა“. 10.10 — „მოამბე“. 10.40 — შევისწავლოთ ქართული ენა. 11.10 — „ქართული ფოლკლორის მოამაგენი“ — რაფაელ ერისთავი (განმეორებით). 11.55 — ციერკის მოგვარულთათვის — სსრ კავშირის სახალხო არტისტი ა. აკოპიანი. 12.25 — საბჭოთა არმიის მეიმრებისათვის „სამხრეთის საზღვრების სადარაჯოზე“. სატელევიზიო ჟურნალი. 13.10 — „ბოგზიის ხუთი წუთი“. 13.15 — „ვინ ძმა თელოა“ — სატელევიზიო ტელეფილმი. 13.30 — „ბოგზიის ხუთი წუთი“. 14.40 — „ჩვენი სოფელი“ — საატელევიზიო პროგრამა. 15.30 — „ბუნების კარი“. 16.15 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 16.20 — „იავნანას“ წერილების კვალდაკვალ“. 17.10 — „მულტპანორამა“. 18.10 — „პოეზიის ხუთი წუთი“. 18.15 — „ყრილობაზე ითქვა, რა გაკეთდა“ — „მომჭირნეობა ყველგან და ყველაფერში“. 18.55 — ახალგაზრდობისათვის — „სტუდენტური დღეები-83“ — „სამშობლოა ჩვენი მეკვლე“ — გადაცემა „67-ე პარალელზე“. 19.50 — ქართული საატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ეტიუდი“. 20.00 — „მოამბე“. 20.30 — „ცეროდენას ეკრანი“. 20.55 — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის. 21.55 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — მუსიკალური გასართობი პროგრამა. 23.35 — ქართული მხატვრული ფილმი „გაქცევა განთიადისას“.

კვირა, 22 მაისი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — „ჩვენს დიად სამშობლოში“ — დოკუმენტური ფილმი „რენატო გუფუზო“. 10.00 — „მოამბე“. 10.30 — შევისწავლოთ ეროვნული ენა. 11.00 — „სამეურნეო მექანიზმი — სიახლენი, პრობლემები“. 11.45 — „საკვირაო გამოფენა“. 11.50 — მულტიპლიკაციური ფილმი — „ეშმაკი მებალეები“. 12.00 — „ჯანმრთელობა“ — სამეცნიერო-პოპულარული პროგრამა (მ.). 12.45 — „დილის ფოსტა“ — მუსიკალური გადაცემა (მ.). 13.15 — ქართული ენისა და ლიტერატურის ტელეკურსი (სტუდიაში — დოცენტი თ. კვაჭანტირაძე). 13.45 — საფორტეპიანო მუსიკის კონცერტი — „უკრავს ს. ბუნინი“. 14.10 — „საკვირაო გამოფენა“. 14.15 — სახალხო დღესასწაული გარეჯობა. 15.30 — „ეინოაფაში“. 16.00 — „ეემზადოთ სსრ კავშირის ხალხთა სპარტაკიადისათვის“ — ფრენბურთი. 17.00 — „საკვირაო გამოფენა“. 17.05 — „ვესტნიკი“ — საინფორმაციო პროგრამა. 17.35 — საკვირაო გამოფენა“. 17.40 — მხატვრული პროგრამა „ფილმი, მსახიობი, როლი“. 19.30 — „მოამბე“. 20.00 — შესარჩევი მატჩი ფეხბურთში ევროპის პირველობაზე. პოლონეთისა და სსრ კავშირის ნაკრები გუნდები (გადმოცემა პოლონეთიდან). შესვენების დროს (20.45) — „ზლაპრის გუდა“. 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.40 — სცენები მუსიკალური სპექტაკლებიდან. 23.30 — „საფეხბურთო მიმოხილვა“ (მ.).

რა მოვისმინოთ

საქართველოს რადიოს ერთი ჟვირის პროგრამა

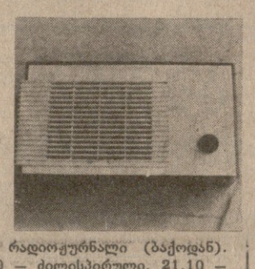

ორშაბათი, 16 მაისი

6.08 — უკანასკნელი ცნობები. 6.38 — ჩვენი მთა-ბარის პანგები. 6.50 — „სოფლის დილა“. 7.40 — „პიკის საათი“. საინფორმაციო-მუსიკალური პროგრამა. 8.00 — გაზეთ „პრავდის“ მიმოხილვა (მ.). 8.15 — „პიკის საათი“. საინფორმაციო-მუსიკალური პროგრამა (გაგრძელება). 9.25 — „შეეხმიანეთო“. ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია. 11.10 — „თაყვანი ვცეთ პუშკს“. ჭუნელიანტური საუბარი. 11.30 — გაზეთ „პრავდის“ მიმოხილვა. 12.15 — ქართული ხალხური სიმღერები. 12.25 — „პოეზია უპირველეს ყოვლისა“ — ს. ჩიქოვანის ლექსები. 12.30 — ი. შტრატუი. ვალსი „ცისფერ დუნაიზე“. 12.40 — კომენტარი საერთაშორისო თემაზე. 12.45 — ქართული ეკრანის მელოდიები. 13.30 — „ლიტერატურული კითხვა“. კ. ლორთქიფანიძე, მოთხრობები. 14.05 — კონცერტი. ბ. შებალინის წაწარმოებები. 15.00 — „მეგობართა ხმები“. სოციალისტური ქვეყნების პროგრამა (მ.). 17.00 — უკანასკნელი ცნობები. 17.15 — მოსწავლეთათვის. რადიოდადგმა „სათაფლიო“. 18.10 — მელოდია, რიტმი, განწყობილება. 19.00 — „საქართველოს ხალხთა მეგობრობა“. (მიმოხილვა). 19.15 — „ბავშვებს ცხოველების შესახებ“ (ლენინგრადდან). 17.50 მულტიპლიკაციური ფილმი. 18.05 — მოსწავლეთათვის „შეხვედრა მწერალთან“. 18.45 — კონცერტი „ეს გაზაფხული თბილისს“. 19.30 — „მოამბე“. 20.00 — ოლიმპიური ტურნირის შესარჩევი მატჩი ფეხბურთში: ბულგარეთისა და სსრ კავშირის ნაკრები გუნდები (გადმოცემა ბულგარეთიდან). შესვენების დროს — გადაცემა „თუ გინდა, რომ იყო ჯანმრთელი“ (მ.). 22.00 — „ვრემია“. 22.35 — „ხვალ — ტელეეკრანზე“. 22.40 — ახალგაზრდობისათვის „სტუდენტური დღეები-83“. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მხატვრული თვითმოქმედება. 23.50 — ახალი ამბები.

მეორე პროგრამა. 16.45 — საატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „გურუმსარის ცისარტყელა“. 16.55 — მოსწავლეთათვის ქართული ლიტერატურა. 17.40 — საატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ბრძოლის საათი“. 17.50 — მოსწავლეთათვის — მათემატიკა. 18.35 — მულტიპლიკაციური ფილმი „ტყის სასადილო“. 18.50 — განცხადებები.

ხუთშაბათი, 19 მაისი

6.08 — უკანასკნელი ცნობები. 6.38 — ჩვენი მთა-ბარის პანგები. 6.50 — „სოფლის დილა“. 7.30 — „ბავშვთა ნახატების გამოფენა“. 8.00 — „მოამბე“. 8.30 — „ეროვნული ენა“. 9.00 — „ეროვნული ენა“. 9.25 — „ეროვნული ენა“. 9.40 — „ეროვნული ენა“. 10.00 — „ეროვნული ენა“. 10.25 — „ეროვნული ენა“. 10.40 — „ეროვნული ენა“. 11.00 — „ეროვნული ენა“. 11.25 — „ეროვნული ენა“. 11.40 — „ეროვნული ენა“. 12.00 — „ეროვნული ენა“. 12.25 — „ეროვნული ენა“. 12.40 — „ეროვნული ენა“. 13.00 — „ეროვნული ენა“. 13.25 — „ეროვნული ენა“. 13.40 — „ეროვნული ენა“. 14.00 — „ეროვნული ენა“. 14.25 — „ეროვნული ენა“. 14.40 — „ეროვნული ენა“. 15.00 — „ეროვნული ენა“. 15.25 — „ეროვნული ენა“. 15.40 — „ეროვნული ენა“. 16.00 — „ეროვნული ენა“. 16.25 — „ეროვნული ენა“. 16.40 — „ეროვნული ენა“. 17.00 — „ეროვნული ენა“. 17.25 — „ეროვნული ენა“. 17.40 — „ეროვნული ენა“. 18.00 — „ეროვნული ენა“. 18.25 — „ეროვნული ენა“. 18.40 — „ეროვნული ენა“. 19.00 — „ეროვნული ენა“. 19.25 — „ეროვნული ენა“. 19.40 — „ეროვნული ენა“. 20.00 — „ეროვნული ენა“. 20.25 — „ეროვნული ენა“. 20.40 — „ეროვნული ენა“. 21.00 — „ეროვნული ენა“. 21.25 — „ეროვნული ენა“. 21.40 — „ეროვნული ენა“. 22.00 — „ეროვნული ენა“. 22.25 — „ეროვნული ენა“. 22.40 — „ეროვნული ენა“. 23.00 — „ეროვნული ენა“. 23.25 — „ეროვნული ენა“. 23.40 — „ეროვნული ენა“. 24.00 — „ეროვნული ენა“. 24.25 — „ეროვნული ენა“. 24.40 — „ეროვნული ენა“. 25.00 — „ეროვნული ენა“. 25.25 — „ეროვნული ენა“. 25.40 — „ეროვნული ენა“. 26.00 — „ეროვნული ენა“. 26.25 — „ეროვნული ენა“. 26.40 — „ეროვნული ენა“. 27.00 — „ეროვნული ენა“. 27.25 — „ეროვნული ენა“. 27.40 — „ეროვნული ენა“. 28.00 — „ეროვნული ენა“. 28.25 — „ეროვნული ენა“. 28.40 — „ეროვნული ენა“. 29.00 — „ეროვნული ენა“. 29.25 — „ეროვნული ენა“. 29.40 — „ეროვნული ენა“. 30.00 — „ეროვნული ენა“. 30.25 — „ეროვნული ენა“. 30.40 — „ეროვნული ენა“. 31.00 — „ეროვნული ენა“. 31.25 — „ეროვნული ენა“. 31.40 — „ეროვნული ენა“. 32.00 — „ეროვნული ენა“. 32.25 — „ეროვნული ენა“. 32.40 — „ეროვნული ენა“. 33.00 — „ეროვნული ენა“. 33.25 — „ეროვნული ენა“. 33.40 — „ეროვნული ენა“. 34.00 — „ეროვნული ენა“. 34.25 — „ეროვნული ენა“. 34.40 — „ეროვნული ენა“. 35.00 — „ეროვნული ენა“. 35.25 — „ეროვნული ენა“. 35.40 — „ეროვნული ენა“. 36.00 — „ეროვნული ენა“. 36.25 — „ეროვნული ენა“. 36.40 — „ეროვნული ენა“. 37.00 — „ეროვნული ენა“. 37.25 — „ეროვნული ენა“. 37.40 — „ეროვნული ენა“. 38.00 — „ეროვნული ენა“. 38.25 — „ეროვნული ენა“. 38.40 — „ეროვნული ენა“. 39.00 — „ეროვნული ენა“. 39.25 — „ეროვნული ენა“. 39.40 — „ეროვნული ენა“. 40.00 — „ეროვნული ენა“. 40.25 — „ეროვნული ენა“. 40.40 — „ეროვნული ენა“. 41.00 — „ეროვნული ენა“. 41.25 — „ეროვნული ენა“. 41.40 — „ეროვნული ენა“. 42.00 — „ეროვნული ენა“. 42.25 — „ეროვნული ენა“. 42.40 — „ეროვნული ენა“. 43.00 — „ეროვნული ენა“. 43.25 — „ეროვნული ენა“. 43.40 — „ეროვნული ენა“. 44.00 — „ეროვნული ენა“. 44.25 — „ეროვნული ენა“. 44.40 — „ეროვნული ენა“. 45.00 — „ეროვნული ენა“. 45.25 — „ეროვნული ენა“. 45.40 — „ეროვნული ენა“. 46.00 — „ეროვნული ენა“. 46.25 — „ეროვნული ენა“. 46.40 — „ეროვნული ენა“. 47.00 — „ეროვნული ენა“. 47.25 — „ეროვნული ენა“. 47.40 — „ეროვნული ენა“. 48.00 — „ეროვნული ენა“. 48.25 — „ეროვნული ენა“. 48.40 — „ეროვნული ენა“. 49.00 — „ეროვნული ენა“. 49.25 — „ეროვნული ენა“. 49.40 — „ეროვნული ენა“. 50.00 — „ეროვნული ენა“. 50.25 — „ეროვნული ენა“. 50.40 — „ეროვნული ენა“. 51.00 — „ეროვნული ენა“. 51.25 — „ეროვნული ენა“. 51.40 — „ეროვნული ენა“. 52.00 — „ეროვნული ენა“. 52.25 — „ეროვნული ენა“. 52.40 — „ეროვნული ენა“. 53.00 — „ეროვნული ენა“. 53.25 — „ეროვნული ენა“. 53.40 — „ეროვნული ენა“. 54.00 — „ეროვნული ენა“. 54.25 — „ეროვნული ენა“. 54.40 — „ეროვნული ენა“. 55.00 — „ეროვნული ენა“. 55.25 — „ეროვნული ენა“. 55.40 — „ეროვნული ენა“. 56.00 — „ეროვნული ენა“. 56.25 — „ეროვნული ენა“. 56.40 — „ეროვნული ენა“. 57.00 — „ეროვნული ენა“. 57.25 — „ეროვნული ენა“. 57.40 — „ეროვნული ენა“. 58.00 — „ეროვნული ენა“. 58.25 — „ეროვნული ენა“. 58.40 — „